

SOOME

Põhjajanaabri reiting Euroopa tugevaim

Tugeva reitinguga rahul oleva Soome rahandusministri Jutta Urpilainenitevad murelikuks tööstusest kadunud töökohad. ▶11

TRANSPORT

Lennufirma juhtimine odavamaks ei läinud

Estonian Airi juhiks saanud **JAN PALMER** asus tööle koos kahe nõunikuga, mis teeb temast ilmselt veelgi suurema kuluartikli, kui oli palga pärast sarjatud Tero Taskila. ▶8-9

Äripäev

Kolmapäev, 16. jaanuar 2013
nr 10 (4667) 2,50 eurot

↓ EUR/USD
1,3327

↑ USD/EUR
0,7504

↑ EUR/SEK
8,6338

↑ NordPool
49,83

↑ Euribor
0,341%

Magus maatükk viis kokku linnapea ja Reformi rahastaja

▶ Edgar Savisaar ja Märt Vooglaid kohtusid jõulude eel. Vestluse ajend oli kinnisvara.

▶2,4-5

TALLINNA linnapea Edgar Savisaar (vasakul) pidas Reformierakonna suurrahastaja Märt Vooglaiuga kokkusaamist nii oluliseks, et leidis selleks aja pühapäeval.

FOTOD: ANDRAS KRALLA, ANDRES PUTTING/DELFI

TÖÖSTUS

Paar kasti viina Monaco printsile

Paar kasti Moe tehase viina jõuab Monaco prints Albertini, eestlased sellest eriti ei tea. Moe ja Rakvere piiritusetehase otnud kunagised Sylvesteri aktsionärid pole kampaniateni veel jõudnud. ▶6-7

EUROLIIT

Cameron räägib tõsistel teemadel

Suurbritannia peaminister David Cameron võtab reedeseis kõnes jutuks nii ohtliku teema nagu riigi võimalik EList lahkumine. Cameron ise pooldab Suurbritannia jätkamist euroliidus. ▶3

EHITUS

Projekteerijad pingutavad rihma

Kvoodiraha lõppemisel suunavad materjalitootjad pilgu piiri taha, projekteerijatele toovad kitsamad olud aga naabritest palju madalama hinna ja sellegipoolest kõigile tööd ei jätku. ▶12-13

KOLUMN

„Kui reisis kellegi teise raha eest, kaob kriitiline meel.“

Äripäeva peatoimetaja asetäitja Aivar Hundimägi kirjutab, kuidas Arco Vara nõustanud PR-firma Äripäevale Bulgaaria-reisi võimalust pakkus. ▶14

ÄRIPÄEV 16. jaanuar 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Armin Karu

Olympicu kasvuhuog hakkab tuhmuma

Tallinna börsi pailapse Olympic Entertainment Groupi viimase kvartali tulemus polnud sugugi nii kehv, nagu aksia languse suuruse järgi arvata võiks. Jõudsalt ülespoole rühkinud käibenumbrer liikus edasi lihtsalt lühema sammuga. Langusele andis hoogu ka see, et akt-

sia hind oli jõudnud sellel aastal teha juba kohaliku kõrgusrekordi, jõudes tagasi 2008. aasta sügise tasemete juurde. Tulemuseks oli aga see, et Tallinna börsi eelmise aasta paremuselt teine väärt-paber kaotas mullusest 56% tõusust päevaga kümnendiku.

REPLIIK

Aruanded varasemaks

Kui Äripäeva peatoimetaja Meelis Mandel tegi läinud aasta juunis ettepaneku tuua majandusaasta aruannete esitamistähtaega kolme kuu võrra ettepoole, oli oponente palju. Hiljuti pani statistikaamet ette lühendada esitamise tähtaega kahe kuu võrra. Statoil Fuel & Retail Eesti ASi finantsdirektor Paavo Siimann leiab, et kui raamatupidamine on korras, läheb aruande tegemise peale kolm päeva.

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2011
aruandeaasta lõpp: 31.12.2011

STATISTIKAAMET tegi justiitsministeeriumile ettepaneku algsel ajal majandusaasta aruande tähtaja lühendamise arutelu.

AJALOO ILU

Vähem võltsraha

Jaanuar 2012. Aasta tagasi vahendasime Euroopa Keskpanga statistikat, et lõppenud aastal kõrvaldati ringlusest 606 000 võltsitud europangatähte.

Hetkeseis. Võltsitud eurosid kõrvaldati aastaga kokku 531 000. Kõige enam võltsitakse endiselt 20- ja 50euroseid pangatähti, neist esimesi on kogu kõrvaldatud võltsraha seas liigi pool. Hiljuti tutvustas Euroopa Keskpanga president Mario Draghi aga viieeurose rahatähe nn teist seeriat, millel on mõned uued ja tõhusamad turvaelemendid.

TÄPSUSTUS

Äripäeva eilses artiklis "Hasartmängumaksuraha: kes jagab kellele?" nimetati riigikogu liiget Mart Merit Eesti Instituudi juhatuse esimeheks. Toimetus tugines mittetulundusühingu kodulehe andmetele, mis olid jäänud muutmata 2011. aasta sügisest, kui Meri taandas end riigikogu liikmeks saades Eesti Instituudi juhatuse liikmeks.

HOMME

Kuidas koostada 2012. majandusaasta aruannet?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Salakohtumise jõujooned viitavad valimistele

Kirjutame tänases lehenumb-
ris sellest, kuidas reformi-
erakondlasest ettevõtja Märt
Vooglaid käis detsembris
kohtumas Tallinna linna-
pea Edgar Savisaarega ning kurtis viima-
sele muu hulgas muret, et abilinnapea Ar-
vo Sarapuu loobib temaga seotud ettevõt-
tele kõikaid kodarasse ühe Tallinna kinnis-
tu ostmisel.

Savisaare ja Vooglaiu kohtumine oli mitmes mõttes omapärane – paraku võib-olla üks esimesi omataolisi sel kevadel ja kohalike valimiste eel.

Pole just igapäevane asi, et keskerakondlasest linnapea mõne reformierakondlasega ühe laua taga istet võtab. Tõsi, suvel jäi Savisaar fotograafi objektiivi ette koos Neinar Seliga, kui nad koos kaatriga sõitmas käisid. On arvatud, et Seli soovis Savisaare toetust olümpiakomitee presidendi valimistel. Samuti on arvatud, et kõne all olid Tallinna Sadamas toimunud tehingud. Seda, kas Seli ka Savisaarele midagi lubas, näitab tulevik.

Niisugused kohtumised on aga üldiselt harvad ning annavad ajakirjanikele alati põhjust uurida, millest tegelikult räägiti, kuigi linnapea jutu järgi räägiti adventist, nagu ta Vooglaiuga kohtumise kohta väitis.

Ettevõtjad linnapea ukse taga. Vooglaid ja Seli on küll reformierakondlased, aga mitte n-ö tavalised poliitikud, vaid laia haardega ärimehed.

Tõenäoliselt koputavadki ninasarviku uksele ainult need oravad, kes tegelevad aktiivselt ettevõtlusega. Ärihuvid nõuavad tihti peale "suuremat paindlikkust" kui ainult truudust ühele parteile. Kohalike valimiste lähenedes ei saa endale paindumatust lubada ka poliitikud.

Savisaar soostus Vooglaidu vastu võtma

”

Valimiste eel võib näha ettevõtjaid poliitikute ustele koputamas ning lahti võivad sulada ettevõtjate rahakotirauad.

pühapäeval päeval. Vastutulelikkusel pidi olema põhjus, tegu pole mõne kauge külalise või tähtsa riigipeaga, kelle järgi linnapea peaks oma tegemisi sättima.

Äripäeva hinnangul on linnapea sellise käitumise asjaolu, et ettevõtjate rahakotirauad on viimasel ajal suletud – olgu selle põhjus rahastamiskandaal või üldine vaikus enne järgmisi valimisi.

Annetusi napib. Kui vaadata 2012. aastal Keskerakonnale tehtud annetusi, siis sealt nimekirjadest leiab väga vähe suurettevõtjate tehtud rahastuste. Viimase suure annetuse sai erakond läinud aasta mais – Hillar Tederilt 30 000 eurot. See on ainus selles suurusjärgus annetus kogu aasta jooksul.

Pole siis imestada, et Savisaar Reformierakonna ühe suurrahastaja nii lahkesti nädalavahetusel vastu võttis. Kohalikud valimised on tulemas ja kõigil on raha vaja. Isegi siis, kui selleks tuleks noomida oma parteikaaslast ärimest – ATKO grupi omanikku Arvo Sarapuu –, kes Märt Vooglaiu huviorbiidis oleval kinnistul ruume üürib ning Vooglaiu ja tema äripartnerite tegutsemist just ei soosinud.

Uued kohtumised ees. Igatahes on oodata, et sel talvel ja kevadel saabub sula mitmeski mõttes. Valimiste eel võib ettevõtjaid näha poliitikute uksele koputamas ning selliste viiside järel võivad lahti sulada nii mõnegi ettevõtja rahakotirauad. Mis ei tähenda, et Äripäev sellist asjaajamist toetaks.

Homme kohtub Savisaar Jaanus Otsaga ja ülehomm Enn Veskimäega. Muidugi tahame me teada, mis teemad jutuks olid.

Loe Äripäevast

KAANELUGU "Savisaare ja Vooglaiu jõulukohtumise põhjus", tänases lehes lk 4-5

VÕLGLASED SOOMES?

Kiirhagiavalduste esitamine tasumata arvete alusel. Nõustamine eesti keeles.

Mauren OÜ Seppo Maunula
info tel 55 64 64 74, seppo@mauren.ee

Helve Võsamäe

16. jaanuar (sünd 1938),
töötanud Eesti Raadios

Eesti Ajalehtede Liit
õnnitleb

MÜÜGIL KASUTATUD

kontorimööbel,
kodumasinad,
metallriiulid jne.

Tähetorni 21-j, Tallinn
Tel 55 26 608

www.Apuneks.ee

HOMMIKUSÕÖK 9.00-11.00
LÕUNA+BUFFEE TOOMPEAL 11.30-15.00

Toompea, Kiriku Põik 4a, Tallinn
www.olematu.ee, olematu@olematu.ee
Tel +372 631 3827

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: **www.ennustus.ee**
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu

ÜTLES

»Sven Ivanov: Meie energiatarve on sama suur kui Rakvere linnal.

Rakvere piiritustehase üks omanikke selgitab, miks oli vaja ehitada oma soojusjaam.
LOE LAHEMALT LK 6-7

16. jaanuar 2013 ÄRIPÄEV

toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

Cameron on riskantsel Euroopa kursil. Rahvas toetaks ELis jätkamist

Ä SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Sel reedel saab Euroopa ja ülejäänud maailm lähemalt kuulda, millisena visandab Suurbritannia tulevikku Euroopa Liidus või sellest väljaspool riigi peaminister David Cameron.

Juba ette palju poleemikat tekitanud kõne peab Cameron 18. jaanuaril Hollandis, jätkates Briti peaministrite traditsiooni teha oma kaalukamad sõnavõttud Euroopa teemal mandril.

Ja kaalukas on kõne kindlasti. 40 aastat kestnud ELi liikmeks-oleku järel on Cameroni nii tema enda partei kui ka Briti euroskeptiline avalikkus tugevalt survestanud suhteid Brüsseli-ga üle vaadama. Radikaalsemad hääled nõuavad referendumit.

Cameron jätkaks britid ELi. Cameron ise pooldab Suurbritannia jätkamist ELi liikmesriigina, saades hästi aru, kui tähtis on 500 miljoni elanikuga ühisturg Suurbritannia majandusele. Ent teatud valdkondades võiks Brüsseli sekkumist vähem olla – näiteks immigratsiooni või tööhõive alal. Peaministri plaan on kasutada võimalust, mis avaneb, kui rahaliidu tugevdamiseks tuleb teha muudatusi ELi aluslepingutes. Suurbritannia tahab liikmeks-oleku tingimused uuesti läbi rääkida ning tulemuse siis rahvahääletusele panna. Näiteks 2015. aasta üldvalimiste järel.

“Ma arvan, et praegu on palju inimesi, kes ütlevad: “Ma tahan Euroopasse kuuluda, kuid ma ei ole selle suhte kõigi aspektidega rahul ja tahan neid muuta.” See on minu vaade asjadele,” ütles Cameron esmaspäeval intervjuus BBC-le.

Võta või jätta tüüpi referendumit juba lähemal ajal, kus küsimuseks oleks liidus jätkamine või liidust lahkumine, Cameron õigeks ei pea.

EList võimaliku lahkumise teemaga on Cameron võtnud omale hulga riske. See lõhestab konservatiive, ajab kiilu valitsuskoalitsiooni vahele, riskib rikkuda Suurbritannia suhted teiste

BRITI peaminister David Cameron ise pooldab Suurbritannia jätkamist ELi liikmesriigina, mõistes, kui oluline on 500 miljoni elanikuga ühisturg Suurbritannia majandusele. Teatud valdkondades pooldaks ta aga vähemat sekkumist.

FOTO: BLOOMBERG

Ä Taust Suurbritannia ja EL

SUURBRITANNIA SUHTED

EL-IGA on viimase kolme aastaga järjest halvenenud. MADALPUNKTI jõudsid need 2011. aasta lõpus, mil üksi Suurbritannia ja Tšehhi jäid kõrvale rangemat eelarvedistsipliini jõustavast nn fis-kaallepeest.

DAVID CAMERON püüab Suurbritannia seisukohti selgitada nii palju kui võimalik. Läänud nädalavahetusel vestles Cameron peaministri büroo teatel Saksamaa kantsleri Angela Merkeli ja Hollandi peaministri Mark Ruttega. Tuleval nädalavahetusel sõidab Suurbritanniasse ka Eesti peaminister Andrus Ansip.

liikmesriikidega ning kõigutada brittide positsiooni globaalsel tasandil.

Tavatu sammuna hoiatas läinud nädalal USA Euroopa asjade asevälisminister Philip Gordon, et USA huvides on tugev Suurbritannia just ELi liikmesriigina.

Kriitilisi ja hoiatavad hääli kostab ka Euroopast. Esmalt tekitas furoori Cameroni plaan pi-

dada oma Euroopa Liidust võimaliku lahkumise kõne samal päeval, mil Prantsusmaa ja Saksamaa tähistavad pidulikult 50 aasta möödumist kahe riigi leppimise pitseerinud Elysée lepingust. See pinge laheneb, kui Cameroni kõne pidamise aeg määrati tulevasele reedele.

ELi eesistujariigi lirimaa peaminister Enda Kenny on Suurbritannia EList võimaliku lahkumise väljavaadet nimetanud “kohutavaks”.

EL pole valik *à la carte*. BBC vestlusaates “Hardtalk” üles astunud Euroopa Komisjoni konkurentsivoliniik Joaquín Almunia ütles, et Suurbritannia lahkumine EList oleks väga halb asjade kõik ka teistele liikmesriikidele ning “hävitav” Londoni enda jaoks. Samas ei pidanud voliniik tõenäoliseks, et brittidel kulgivõrd liikmeks-oleku tingimusi ümber rääkida õnnestuks. “Klubisse kuuludes ei saa olla selle mõjukas liige, öeldes, et see või teine asi mulle ei sobi,” ütles Almunia.

Ka Prantsuse presidendi pa-leest on mõista antud, et Euroopa Liit pole valik *à la carte*, vahendas Reuters.

Lõhenenud on selles küsimuses veel Briti konservatiivid ise, kus üks leer nõuab referen-

dumit ja Brüsselist volituste koju toomist, teine pool on mures negatiivsest mõjust majandusele ja Briti mõjuvõimu vähenemisest Euroopas ja maailmas.

Lahkarvamused ka kodus. Lõhe läheb läbi ka valitsuskoalitsioonist – EList lahkumisega flirtimine on “arutu risk”, ütles liberaaldemokraatide välispoliitika kõneisik Martin Horwood. Asepeaminister Nick Clegg aga hoiatas teisipäeval, et ELiga uuesti kõnelusi avades tekib pikaks ajaks ebakindlus, mis võib pärssida investeringuid ja nii Suurbritannia majanduse toibumist, vahendas Reuters.

Euroopa teemaga “flirtima” sunnib Cameroni brittide euroskepsis, mis on konservatiividelt radikaalse iseseisvuspartei kasuks hääli üle löönud. Ended head ei ole – konservatiivide partei kaks peaministrit – John Majori ja Margaret Thatcheri – kukutasid võimult just partei enda sisetülid Euroopa küsimustes.

Samas näitavad arvamusküsitlused, et kui hääletusele panna Cameroni plaan – uuesti läbi räägitud liidusuhted – toetaks enamik vastanuist ELis jätkamist. Nii näitas YouGov Plc läinud nädalal tehtud 1995 inimese küsitlus. Jätkamise poolt oli 50 ja vastu 25 protsenti.

AUTOD

Uus keskkonnanõue tõstab autode hinda

Autod kallinevad tuntavalt, kui läheb läbi Euroopa Liidu plaan vähendada autode lubatud CO₂ emissioonimäära, vahendas Kauppalehti Saksa meediat.

Sõltumatu rahvusvahelise liikluse keskkonnamõjusid uuriva International Council on Clean Transportationi ehk ICCT arvutuste järgi tõuseks plaani realiseerumise korral näiteks Saksamaal valmistatud auto hind keskmiselt 960 eurot.

AUTOD

Saksamaa majanduskasv pidurdus

Järsult aeglustunud investeerimistempo Saksa tööstusettevõtetes tingis läinud aasta viimases kvartalis Saksa SKP kahanemise, teatas föderaalne statistikaamet eile avalikustatud hinnangus. Viimase kvartali SKP langus võis jääda 0,5% tasemele, vahendas Bloomberg. Aasta lõppes Saksamaal 0,7% suuruse SKP kasvuga võrreldes 3protsendilise majanduskasvuga eelnenud aastal.

OÜ Beta Systems (pankrotis) pankrotihaldur Tarvo Lindma müüb OÜ Beta Systems (pankrotis) pankrotivarana:

(1) suulisel enampakkumisel kunstiteose (M. Bevilacqua “The Poison Apple”) ja mündid ning (2) suulisel kordusenampakkumisel kuus kunstiteost. Enampakkumised toimuvad 29.01.2013 kell 11 Maria Mägi advokaadibüroos (Tatari 25, Tallinn). Lisainfo enampakkumisel müüdavate teoste ja müntide, alghindade ning enampakkumise tingimuste kohta on avaldatud Ametlikes Teadaannetes ning võrgulehtedel www.varad.ee ja <ftp://mail.mmab.ee> (kasutajanimi: valiskunst; parool: enampakkumine2).

Lisainfo: tel 664 0600, tarvo@mmab.ee

TAANIT VALLUTAMA!

Uuel aastal uue hooga jagame ekspertteadmisi Taani turu kohta ja tutvustame uuele turule sisenemiseks pakutavaid toetusi.

Taani suursaadik Eestis, Søren Kelstrup
Eesti ja Taani majanduslase koostöö tugevdamisest

Vanemanalüütik, Danske Bank Balti, Violeta Klyviene
Balti riigid 2013. aastal – kas hiilgavad tulemused aasta lõpuks?

Äri- ja maksukonsultant, Deloitte Kopenhaagen, Inge Mägi
Ettevõtte loomine Taanis. Nõuded ja maksustamine

Juhatuse liige, EAS, Martin Hirvoja
EASi tugi ekspordivõimekuse tõstmiseks

Vanem-juhtimiskonsultant, Christiansen Consulting, Tarmo Täht
EL fondide kaasfinantseerimise kogemused

Seminar toimub 23. jaanuaril 8:30-12:00 Taani Saatkonnas (Wismari 5, Tallinn). Lisainfo ja registreerimine 21. jaanuarini Taani-Eesti Kaubanduskoja e-posti aadressil info@decc.ee, Merli Lindberg.

Osalustasu 40€, Taani-Eesti Kaubanduskoja liikmele 30€.

www.decc.ee

Männik avalikustab VEB Fondi auditi

Eesti Pank tutvustas eile panga nõukogu liikmetele VEB Fondi auditit, avalikkusele tehakse selle sisu teatavaks täna. Eesti Panga nõukogu esimees Jaan Männik ütles, et täna saab Eesti ajakirjandus sellest asjast teada sama palju, kui teab juba Eesti Pank.

“Kogu see protsess on ettevalmistatud nii, et esmalt tutvub nende uuringutega panga juhtkond, siis nõukogu ja siis aja-

12,8
miljoni euro hüvitamist nõudsid kohtu kaudu 12 VEB Fondi sertifikaadiomaniku.

kirjanduse kaudu Eesti rahvas,” kommenteeris Eesti Panga nõukogu esimees Jaan Männik. Küsimusele, kas nad said targemaks, vastas Männik, et seda hindab igaüks ise.

“Homme tutvustatakse, mis seal leitud on,” lausus Männik eile.

VEB Fond loodi ja selle sertifikaadid anti välja riigikogu 1993. aasta otsuse alusel seoses Balti Ühispanga ja Põhja-Eesti Akt-

siapanga varade külmutamise-ga endise NSV Liidu Välismajandus- pangas.

Möödunud aasta oktoobris algatas Eesti Pank nõukogu heakskiidul VEB Fondi tegevuse uurimiseks auditi.

Novembris jättis riigikohtu üldkogu rahuldamata 12 VEB Fondi sertifikaadiomaniku kaebuse, mis puudutas otsust sertifikaate mitte hüvitada.

ARIPAEV.EE

”Leonid Mihhailov: Mis sinna tuleb, meid kui müüjaid ei huvita. Meie eesmärk on raha kätte saada ja see on uue omaniku mure, mida ta seal teeb.

Tallinna Linnatranspordi ASi juhatuse liige

ÄRIPÄEV 16. jaanuar 2013

toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

ÄRIHUVID

Savisaare ja Vooglaiu jõulukohtumise põhjus. Kinnistu müük käib kulisside taga

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Tallinna Linnatranspordi ASile kuuluva kinnistu müük on aktiveerinud reformierakondlastest kinnisvaraäriühised Märt Vooglaiu ja Robert Hermani. Nende tegemised on aga pörkunud mõjuka keskerakondlastest abilinnapea Arvo Sarapuu ärihuvidena.

Ühel detsembri alguse pühapäeval leidis Keskerakonna esimehest Tallinna linnaapea Edgar Savisaare aega, et kohtuda Reformierakonna liikme ja suursponsori Märt Vooglaiuga. “Miks te arvate, et adventi ajal ei räägita adventist?” tõrjus Savisaar enne kohtumist ajakirjaniku küsimusi.

Vooglauid oli toona väheke jutukam. Tema valutab südant Viimsi valla korruptsiooni pärast ning seda oli vaja linnapeaga arutada. Ka sel teemal võidi juttu veeretada, kuid Äripäeva andmetel oli Vooglaiu põhimure kurta Savisaarele, et abilinnapea Sarapuu takistab ühele linnaettevõttele kuuluva kinnistu omandamist, mida ta koos erakonna kaaslasest kinnisvaraäriühise Robert Hermaniga noolib. Sinna plaanitakse uut kaubanduskeskust.

Müügiprotsessi mõjutab reostusteema. 2011. aasta lõpul otsustas Tallinna linnavalitsus müüa Mustamäe tee 69 asuva, tollasele trammi- ja trollibussikoondisele kuuluva kinnistu kaasomandi. Mustamäe tee ja Linnu tee äärde jääva 42 000 m² suuruse kinnistu eest soovis linn vähemalt kolm miljonit eurot. Ostja pidi leitama avalikul kirjalikul enampakkumisel. Vahepeal enne aastavahetust otsustati aga, et müük tuleb korraldada hoope eelläbirääkimistega pakkumise teel.

Linnavalitsusega seotud inimesed räägivad riigikogu liikmete Lauri Laasi ja Kalev Kallo intensiivsest lobitööst. Trammi- ja trollibussikoondise nõukokku kuulunud Kallo initsiatiivil leidski nõuko-

Ä Mis on mis Ralvest Invest

OMANIK oli eelmise aasta detsembrini Randester Invest, kelle taga on oma firmadega Pärnu linnaga Esplanadi tn maja pärast kohtulahinguid pidanud kinnisvaraäriühised Robert Herman ning Janno Jaas ja Kaire Lukkanen-Jaas. Randester Invest oli ka Haapsalu Rannarootsi ärikeskuse omanik aastatel 2008-2009.

Ambler Properties

KUNI 2009. AASTA lõpuni oli ettevõtte põhitegevus investeerimine. 1. jaanuaril 2010. aastal omandas ettevõtte 100protsendilise osaluse ettevõttes Teatri Maja OÜ. Tütar-ettevõtte tegeleb samuti kinnisvaraalase tegevusega, ettevõtte omab kinnisvarainvesteeringut Tallinnas Estonia pst 7, millelt saadakse renditulu.

30.12.2011 ühines ettevõtte Ambler Properties OÜ ettevõttega Gumax OÜ, liitumise kaudu investeerimisettevõttega Gumax OÜ omandas Ambler Properties 66 protsenti kinnisvara ettevõtte TCG Kinnisvara OÜ. TCG Kinnisvara omab kinnistut aadressiga Järvevana 7b, ettevõtte tegeleb enda kinnisvara väljarendimisega.

gu, et kuna kinnistu müügiprotsess on keeruline ja kinnistu võib olla reostunud, tuleb kasutada eelläbirääkimistega pakkumismenetlust. Pool aastat hiljem tellis ettevõtte uue keskkonnareostuse uuringu ning ohtlike ainete hulk jäi transpordimaale kehtestatud normide piiresse.

Igatahes kinnitas linnavalitsus nõukogu otsuse ja müügiprotsessi võis 2012. aasta alguses alata. Ralvest Invest OÜ tegi Mustamäe tee 69 ostuks veidi üle kolme miljoni euro suuruse pakkumise. Ettevõtte üks omanikke oli Pärnu linnaga Esplanadi tänava maja pärast kohtulahinguid pidanud kinnisvaraäriühised Robert Herman. Teine omanik oli Janno Jaasi ning Kaire Lukkanen-Jaasi ettevõtte.

Panustab kaasomanikule. Algasid läbirääkimised, Ralvest Invest 300 000 euro suurust tagatisraha ära ei maksa ja ka lõplikku pakkumist enam ei tee. Kinnisvaraäris tegutsesid räägivad, et Herman ei saanud raha kokku. Küll ostab Ralvest Invest kevadel välja kinnistu kaasomaniku, makstes kunagi ühele ettevõtte töötajale erastatud korteri eest 185 000 eurot. Sügisel seatakse ostetud kaasomandile hüpoteek OÜ Ambler Properties kasuks. Selle ettevõtte omanik on advokaadibüroo Varuli partner, vandeadvokaat Vaido Põldoja. Juhatuse liige on aastaid Vooglaiu äridega seotud Ivi Schwarz.

Eelmisel kuul sai Ambler Properties juba ka Ralvest Investi omanikuks. Ambler Propertiesile kuulub lisaks Teatri Maja OÜ, mille Estonia teatri vastas asuvas majas üürib praegu ruume kunstiakadeemia.

Kuna linn Mustamäe teel kaasomandi väljaostmise õigust ei kasutanud, on Ralvest Investil praegu mugav positsioon. Ükskõik kelle pakkumise korral on neil kaasomanikuna õigus pakkujat asemel kinnistu sama raha eest omandada. “Kui seda asja menetleti, ei peetud otstarbekaks kaasomandit üle võtta. Ega meil see rahaline seis nii priske ei ole, et me siin kinnisvaraprojektides saaksime osaleda,” märgib endine trammi- ja trollipargi arendusdirektor, praegune Tallinna Linnatranspordi ASi juhatuse liige Leonid Mihhailov.

Sügisel otsustati kinnistu uuesti müüki panna. Linnatranspordi ASi nõukogus proovivad keskerakondlased Kalev Kallo ja Siret Kotka veel läbi suruda eelläbirääkimistega pakkumismenetlust, kuid ülejäänud nõukogu liikmed, Tallinna abilinnapea Taaavi Aasaga eesotsas, seda ei toeta. Pakkumine tuleb avalik. Alghind seekord 2,5 miljonit eurot.

Teadjad linnavalitsuses vihjavad abilinnapea Sarapuu ja Vooglaiu ärihuvidena pörkumisele, mistõttu otsiski Vooglauid detsembri esimesel pühapäeval abi kõige kõrgemalt tasandilt ehk linnaapea Savisaarelt endalt. Savisaar oli nõus pühapäevast osa kulutama Vooglaiuga kohtumisele. Vooglaiu trump on poliitikute silmis see, et talle meeldib erakondi rahastada. Seni on Vooglauid küll olnud Reformierakonna suurrühastaja.

Sarapuu eitab isiklikku huvi. Sarapuu on lisaks poliitikuametile ka bussiettevõtte ATKO Grupp omanik. Aastaid on Mustamäe tee 69 territooriumi üürinud ka ATKO Gruppi kuuluv Harjumaa Liinid. Tähtajatu üürilepingu järgi maksab ettevõtte 2000 m² territooriumi ja 800 m² hoonete eest kokku 2684 eurot kuus.

Sarapuu märgib, et Harjumaa Liinid ei ole sellest kinnistust huvitatud, sest see ei ole nende jaoks hea koht ning neil on juba olemas eelkõikulepe uude kohta kolimiseks. “Minu soov on kogu aeg olnud, et kinnistu müüakse avaliku pakkumise kaudu,” vastab ta küsimusele, miks otsustati 2011. aasta lõpus ootamatult eelläbirääkimistega pakkumismenetluse kasuks.

Robert Herman telefonikõnedele ja kirja teel saadetud küsimustele ei vasta. Ka Viimsi teemadel alati pikalt ja põhjalikult rääkida sooviv Vooglaid valib ründava tooni.

“Nagu seda on ka varem juhtunud, ei saa ma Äripäeva meelevaldselt skeemiotsingust aru ... Kui teil seal toimetuses tekivad mingid meelevaldsed seosed, siis küsi oma kapo kontaktisikult, millest me Savisaarega rääkisime, ma usun, et soovi korral saad stenogrammi,” vastab Vooglaid küsimustele kinnistu ümber toimuva kohta.

”Minu soov on kogu aeg olnud, et kinnistu müüakse avaliku pakkumise kaudu.

Tallinna abilinnapea ja ATKO Grupi omanik Arvo Sarapuu

2,5

**miljonit eurot on Tallinna linnavalit-
suse otsusel Mustamäe teel asuva
42 014 m² kinnistu kaasomandi alg-
hind enampakkumisel. Tagatisraha
suurus on 250 000 eurot.**

**MUSTAMÄE tee ja Linnu tee
äärde jääva kinnistu eest
soovis Tallinna linn 2011.
aastal saada vähemalt kolm
miljonit eurot. Praeguseks
on alghind poole miljoni
euro võrra langenud. FOTO:**
ANDRAS KRALLA

Linn läheb müügiga teisele ringile

**Tallinna Linnatranspordi ASI
nõukogu on otsustanud sel
aastal müüa neile kuuluva
Mustamäe teel asuva kinnistu.**

Intervjuu Tallinna Lin-
natranspordi ASI juhatusel liik-
me Leonid Mihhailoviga.

**Mis seisus on praegu Musta-
mäetee 69 kinnistu kaasoman-
di müük?** Kinnistu on praegu
kasutuses, meil on seal oma tee-
nistus peal ja on ka rentnikud.
Momendil pole midagi olulist
muutunud. Müügist pole me
loobunud, lihtsalt esimese rin-
giga ei õnnestunud seda müüa.
Lõplikku pakkumist ei tulnud,
seepärast jäigi müümata.

**Kellega te Ralvest Investist lä-
bi rääkisite?** Esindaja oli Robert
Herman. Nende pakkumine oli
napilt üle kolme miljoni euro.
Siis pidid toimuma läbirääkimis-
ed ja seejärel lõpp-pakkumine,
kuid seda ei tehtudki.

**Esialgse pakkumise puhul nad
siis ei pidanud 10 protsendi
suurust tagatisraha maksmat?**
Üldiselt ei pidanud. Meil oli siin
üks tehniline küsimus, aga ma ei
tahaks nendest rääkida.

**Kas on teada põhjus, miks
lõpp-pakkumist ei tehtud?**

Lihtsalt ei teinud pakkumist.
Põhiline mure oli neil, et uurida
võimalikku reostust, ja seda me
ka tegime. Sellepärast olid läbi-
rääkimised üpris pikad, et me
pidime ootama uuringu valmi-
mist. Transpordimaa funktsioo-
ni jaoks seal ülenormilist reos-
tust ei ole, ärimaa või elamumaa
puhul sõltub objekti asukohast
reostusallikani.

Mis reostus? Seal oli üks õlima-
huti ning üks rentnik oli kuna-
gi võib-olla pahandusi teinud.
Väga suure ulatusega see reos-
tus ei olnud.

**Mida sinna kinnistule plaani-
takse?** See, mis sinna tuleb, meid
kui müüjaid ei huvita. Meie ees-
märk on raha kätte saada ja see
on uue omaniku mure, mida ta
seal edasi teeb.

**Ega Te Märt Vooglaiuga ei ole
sel teemal kokku saanud?** Ei ole
ja minu teada pole ka komisjon
kokku saanud.

**Nõukogu tegi otsuse kinnis-
tu uuesti müüki panna?** Jah, ja
järgmine voor ei ole enam läbi-
rääkimistega, vaid toimub ava-
lik kirjalik enampakkumine.
Ilmselt kuulutatakse müük väl-
ja sel aastal.

Kronoloogia Mustamäe tee 69 kinnistu müügikava

TALLINNA Trammi- ja Trollibus-
sikoondise ASI nõukogu otsus-
tas 15. septembri ja 24. oktoob-
ri 2011. a istungil müüa avalikul
kirjalikul enampakkumisel TTTK
ASile kuuluva kinnistu asuko-
haga Tallinn, Mustamäe tee 69,
pindalaga 42 014 m².

10. NOVEMBRIL 2011 taotles TTTK
AS linnavalitsuselt nõusolekut
kinnistu kaasomandi müügiks
avalikul kirjalikul enampakkumi-
sel alghinnaga 3 mln eurot.

7. DETSEMBRIL 2011 andis lin-
navalitsus nõusoleku kinnistu
kaasomandi müümiseks kirjali-
kul enampakkumisel.

28. DETSEMBRIL 2011 muutis lin-
navalitsus oma 7. detsembri ot-
sust – müük korraldatakse eellä-
birääkimistega pakkumisel.

6. JAANUARIS 2012 tuli esitada
pakkumised. Pakkujal tuli maks-
ta tagatisraha või esitada taga-
sivõtmatu pangagarantii 300
000 eurole. Seda ei tagastata,
kui parima pakkumise teinud
isik ei ole ühe kuu jooksul sõlmi-
nud ostu-müügilepingut.

8. MÄRTSIL 2012 otsustas vöö-
randamiskomisjon tunnistada
enampakkumise nurjunuks ja lä-
birääkimised lõppenuks. Pari-
ma pakkumuse – üle 3 mln euro
– teinud Ralvest Invest OÜ jättis
tasumata tagatisraha ja läbirää-
kimiste käigus vähendas pakku-
mussummat 2,5 mln eurole.

14. MÄRTSIL 2012 ostab Ralvest
Invest Mustamäe tee 69 kaas-
omanikult Marko Viirlolt talle
kuuluva osa.

TTTK AS tellis keskkonnareos-
tuse uuringu, mille järgi ei üle-
ta ohtlike ainete hulk kinnistul
transpordimaale kehtestatud
piirarve.

12. JUUNIL 2012 informeeris
TTTK Raldon Investit keskkon-
nauuringust ja tegi ettepaneku
jätkata läbirääkimisi. Raldon In-
vest ettepanekule ei vastanud.

13. AUGUSTIL 2012 seatakse Ral-
don Investile kuuluvale kinnistu
mõttelisele osale hüpoteek 250
000 eurot OÜ Ambler Proper-
ties kasuks.

18. JUULIL ühines TTTK Tallinna
Autobussikoondise ASiga, tekkis
Tallinna Linnatranspordi AS.

31. AUGUSTIL 2012 otsustas Tal-
linna Linnatranspordi ASI nõu-
kogu kuulutada välja uue eellä-
birääkimistega pakkumise alg-
hinnaga 2,5 mln eurot.

28. SEPTEMBRIL kinnitas nõuko-
gu kinnistu võõrandamise kor-
ra ja müügitingimused. Tagatis-
raha 250 000 eurot. Linnavalit-
sus soovitas ettevõtte juhatusel
ja nõukogul kinnistu võõranda-
mist lihtsama, avaliku kirjaliku
enampakkumise teel.

17. OKTOOBRIIL 2012 andis linna-
valitsus nõusoleku kinnistu kaa-
somandi müümiseks avalikul
kirjalikul enampakkumisel alg-
hinnaga 2,5 mln eurot.

2. DETSEMBRIL 2012 kohtuvad
kinnistu teemal Edgar Savisaar
ja Märt Vooglaid.

18. DETSEMBRIL 2012 saab Ral-
vest Investi omanikuks Ambler
Properties.

KAANEL 5

MPS on 1975. aastal asutatud inimressursi haldamise alal tegutsev rahvusvaheline kontsern, mis on Eestis esindatud alates 1997. aastast. MPS Eesti klient on AS KG Knutsson.

KGK

KG Knutsson AB on Rootsi üks tuntumaid autovaruosade ja -tarvikute müügiga tegelevaid ettevõtteid, mis omab esindusi Soomes, Lätis, Leedus, Rootsis ja Eestis ning mille peakontor asub Rootsis, Sollentunas. AS KG Knutsson alustas Eestis tegevust 1994. aastal ning ettevõttes töötab tänaseks 95 inimest. AS KG Knutsson tegeleb autovaruosade ja -tarvikute maaletoomise ja hulgimüügiga, samuti kuulub ettevõttesse jaekauplustekett Autoekspert 11 üle Eesti asuva kauplusega ning teenindustöökodad 4 linnas. (www.kgk.ee)

**Seoses kauaaegse töötaja peatse pensionile jäämisega on
AS KG Knutssoni meeskonda oodatud kogemustega**

PEARAAMATUPIDAJA

kes vastutab AS KG Knutssoni raamatupidamise planeerimise ja juhtimise eest. Pearaamatupidaja vastutusvaldkonda kuuluvad finantsaruannete ja eelarvete koostamine, finantsanalüüs, kuluarvestus, suhtlus audiitoritega ning maksuarvestus. Pearaamatupidaja on vajadusel oma valdkonnas nõustajaks Lätis-Leedus töotavatele kolleegidele ja suhtleb emafirmaga Rootsis.

Sobival kandidaadil on:

- majandusalane kõrgharidus
- töökogemus pearaamatupidajana
- põhjalikud teadmised oma vald-
konna seadusandlusest
- head meeskonnatöö- ja juhtimis-
oskused
- vastutus- ja otsustusvõime
- väga hea eesti keele ning hea
inglise keele oskus kõnes ja kirjas
- Navisioniga töötamise kogemus on
eeliseks

Ettevõtte pakub omalt poolt:

- Arengu ja karjäärivõimalusi rahvus-
vahelises ettevõttes
- Kaasaegset töökeskkonda ning
meeldivaid kolleege
- Motiveerivaid töötingimusi

Kandideerimiseks palume saata CV koos motivatsioonikirjaga (märgusõna „KGK pearaamatupidaja“) 28. jaanuariks k.a MPS Eesti e-postile: mps.eesti@mps.ee. Lisainfo tel. 683 0350, konsultant Maarika Luht, assistent Kristel Krošetskina.

Arkogren OÜ on hulgikaubandusettevõtte, mis impordib ja turustab erinevate kaubamärkide lauanõusid ning majapidamistarbeid Eestis, omades ainuesindusõigust enam kui 20 rahvusvahelisele brändile.

Ettevõtte asutati 1994. aasta septembris ning on sellest ajast alates kasvanud üheks juhtivaks hulgimüügifirmaks oma valdkonnas. Eelmise aasta käive oli 1,4 miljonit eurot. www.arkogren.ee

Kutsume meeskonnaga liituma teotahtelise ja kogemustega

MÜÜGIDIREKTORI

Oled sobiv kandidaat, kui Sul on varasem müügistrateegia väljatöötamise ja elluviimise ning aktiivse müügitöö kogemus. Oled initsiatiivikas, naudid väljakutseid ja võimalust langetada olulisi otsuseid. Sa oskad innustada ja arendada oma meeskonda. Töös vajad väga head eesti ja inglise keele oskust, vene keel on vajalik suhtlustasandil.

Ettevõtte pakub omalt poolt väga head juhtimisalast väljakutset rahvusvahelises ja arenevas ettevõttes. Sinu tulemuslikku tööd osatakse väärtustada.

Konkursil osalemiseks sisesta oma andmed andmebaasi cv.sirjetammiste.ee ning registreeri end konkursile kuni 27. jaanuarini 2013. a.

Sirje Tammiste
Konsultatsioonibüroo

Sirje Tammiste Konsultatsioonibüroo
E-post: info@sirjetammiste.ee
Projektijuht Sirje Tammiste
Tel. 447 8000, 5698 8100

Vaata lisainfot www.sirjetammiste.ee

ALKOHOLITÖÖSTUS

Moe viin hindude ja prints Alberti laual. Endiste Sylvesteri omanike uus mängumaa

KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Eestimaist Moe viina joob nii keskmisest jõukam hindu kui ka Genova mereröövli järeltulija prints Albert. Endised Sylvesteri aktsionärid on Moe ja Rakvere piiritustehastele hoo sisse puhunud ja ka Eestis plaanitakse napsata veidi turuosa.

Moe piiritustehas Lääne-Virumaal on olnud pikka aega erinevate omanike meelevaldas. Ühed on tulnud ja teised läinud. Moe tehas paikneb vanadel karstialadel, kusagilt mujalt säärase maitsega viina ei saa. Isegi Rakvere veest ei tule nii head, mainib ettevõtte üks omanikke ja juht Sven Ivanov.

Kuna magus krunt oli parajasti pakkumises, siis otsustasidki endised Sylvesteri aktsionärid Sven Ivanov, Urmas Nimmerfeldt, Marko Lastik ja Toomas Mets Moe ja Rakvere piiritustehasele taas elu sisse puhuda ja ostsid 2009. aastal pankrotivara-na Moe ja Rakvere tehase 40 miljoni krooniga ära.

“Otsustasime kõiki asju koos. Ostsime umbes 40 miljoni krooniga ja investeerisime 100 miljonit krooni veel juurde,” räägib Sven Ivanov Estonian Spiriti Merivälja kontoris, mille aknast avaneb vaade hallile merele. Värv meenutab veidi laual pudelites seisvat Moe viina. Äkki sellepärast ongi ettevõtte nimi Estonian Spirit? Eestis on ju kõik kogu aeg hall.

Rakvere tehas asub vana mõisa viinaköögis, otse teatrimaja taga ja keset linna. Kuid Ivanovi sõnul tehas linna tegemisi ei häiri, pigem vastupidi.

Igaüks omanikest vastutab erinevate tütarfirmade või alade eest. Sven Ivanov tegeleb Rakvere ja Moe asjadega ja lisaks on ta kõneisik pressis tarbeks.

Mehed löid oma söödatehase ja soojusjaama. Varem sõltus Rakvere piiritustehase töö Vene-maalt saadavast kallist gaasist, mille hind muudkui kerkis. Mehed otsustasid Ivanovi sõnul seepeale enda katlamaja ehitada. “Meie energiatarve on sama suur kui Rakvere linnal,” lausub Ivanov, kelle sõnul poleks gaasikatlamajaga projekt kunagi plussi jõudnud.

Kui energiatehase ehitamise projekt oli käima lükatud, leidsid mehed, et ka piiritusest saa-

Tasub teada Tunnustus etiketile

Moe Viina etikett pälvis 2012. aastal Eesti Disainiauhindade graafilise disaini pakendi-kategoorias kulla. Disainer oli Jan Tomson.

5%

moodustab viin praegu Estonian Spiriti tooteportfelli.

„Meie ei taha kellegi käest turgu ära võtta, vaid sooviksime hoopis oma viina müügi- kasvu kaudu importtoodete osakaalu vähendada.“

Estonian Spiriti üks omanikke Sven Ivanov

davad jäägid tuleb ära kasutada, ning otsustasid ehitada söödatehase, mida natuke toetas ka PRIA. Mõeldud, tehtud – koos LHV kümneaastase laenulepinguga asuti 4,5 miljonit eurot maksvat söödatehase ehitama. “Kokku investeerisime me vanas rahas mõlemasse projekti kokku ligi 100 miljonit krooni. Aga olime algusest peale teadlikud, et sellesse ettevõtmisesse tuleb teha investeringuid,” lausub Ivanov, kelle sõnul peaksid mõlemad tehased valmis saama järgmise aasta sügiseks. Söödatehase peaks ettevõtte kahjumist kasumisse viima. Viimast ei oodata siiski enne 2016. aastat. Tehasest tulev loomasööt müüakse kohalikele põllumeestele või viiakse Prantsusmaale. Enamasti müüakse sööt maha ikkagi Eestis, usub Ivanov.

Kui Rakveres on piiritustehas, siis Moe kompleksile pandi veidi peenem nimi – Moe peenviina-vabrik. “Seal seisab suur tehas. Selleks, et Moe täies võimsuses tööle saada, oleks vaja umbes sama palju investeringuid nagu Rakvereski,” räägib Ivanov. Praegu on neil mõistlikum tehas töös hoida nii vähe kui võimalik. Ta ei välista, et tulevikus need investeringud siiski ka tehakse.

Eesti inimene ei tea Moe viinast veel kuigi palju. “Me alustasime viinaga tegelikult alles 2011. aasta septembris, viin moodustab praegu meie portfelli 5%,” räägib Ivanov ja lisab, et nende kampaa-

niad alles tulevad. “Kui teistel on maitseviinad, siis meil on maheviin,” muigab ta. Esmapilgul tundub, et sõnad mahe ja viin ei käi just kokku, kuid Ivanov seletab, et viina tegemisel kasutatakse teravilja, mille kasvatamisel pole kasutatud kemikaale.

80 protsenti Estonian Spiriti portfelli moodustab piiritus ja selle müük nii Eesti kui ka välismaistele konkurentidele. Ka paljud Eesti suuralkoholitootjad ostavad nende piiritust. Ivanov usub ja loodab, et see arv võiks kasvada. Seega toidab Estonian Spirit ühe käega oma konkurente. “Nii see on, aga meie jaoks pole see mingi probleem. Meie ei taha kellegi käest turgu ära võtta, vaid sooviksime hoopis oma viina müügi- kasvu kaudu importtoodete osakaalu vähendada. Et Ukraina ja Venema viina asemel eelistaksid inimesed Moe viina,” märgib Ivanov.

India eksport paisub. Kui Eestis müüb ettevõtte Moe viina, siis India turu tarbeks loodi spetsiaalne bränd Silver Swan. “Aasia maades on lindudel eriline tähendus,” põhjendab Ivanov. Indias on ettevõtte eraldi kontor ja kohalik ettevõtte, kes sealse hulgi- partneri abiga hindudele Eesti viina müüb. Indiasse läheb praegu ka enamik ettevõtte ekspordist. Ivanovi sõnul armastab hindude vanem põlvkond rohkem viskit juua, Eesti müüjad panustavad

RAKVERE ja Moe piiritustehast juhtiv Sven Ivanov märgib, et nende eripära on maheviina tootmine.

FOTO: MEELI KÜTTIM

Kalm: massilist koondamist EMTs plaanis ei ole

Esmaspäeval kirjutas Helsingi Sanomat, et TeliaSoneral on plaanis firmasiseste muudatuste tõttu kaotada Soomes enam kui kakssada töökohata, EMT-l sarnast koondamisplaani ei ole.

EMT juhatuse esimees Valdo Kalm Soome ettevõtte käike kommenteerida ei osanud, ent tõdes, et grupiettevõtete käi-

EMT juhi Valdo Kalmi sõnul on Eesti ettevõtte piisavalt efektiivne. FOTO: VEIKO TÖKMAN

gud toimuvad eri piirkondades iseseisvalt. “Ma tean, et neil on opereerimiskeskusi väga mitmes linnas, nad lihtsalt vähendavad nende keskuste arvu,” selgitas Kalm, miks töökohti vähendatakse.

Kalm rääkis, et efektiivsusega tegeletakse iga operaatori juures ning Eesti on olnud läbi aegade ühe opereerimiskeskusega väga

tõhus. “Loomulikult otsime ka meie võimalusi: automatiseerime oma protsesse ja otsime viise, kuidas tulemuslikumalt tegeleda. Massilist koondamisprogrammi meil aga plaanis ei ole,” kinnitas Kalm.

Ligi 80 töötajat juba koondatud. TeliaSonera plaanib Soomes efektiivsema majandamise ees-

märgil ühendada kahe äri- valdkonna klienditeenindused ning luua ühtne süsteem, mille tulemusel võib töö kaotada enam kui 200 inimest.

Eelmise aasta detsembris ning tänava jaanuaris on TeliaSonera teatanud kokku 78 töötaja koondamisest.

TeliaSonera AB grupp pakub võrguühendust ja telekommu-

nikatsiooniteenuseid. Grupi ettevõtted asuvad Aserbaidžaanis, Taanis, Eestis, Soomes, Gruusias, Kasahstanis, Lätis, Leedus, Moldovas, Nepalis, Norras, Venemaal, Hispaanias, Rootsis, Tadžikistanis, Türgis ning Usbekistanis.

EMT ja Elion kuuluvad Rootsi TeliaSonera AB gruppi.

ARIPAEV.EE

Ä Kommenteaar Turg väheneb

KRISTEL METS,
Altia Eesti tegevjuht

Mina Eestis kange alkoholi turul 2013. aastal kasvu ei näe, üldjoontes turg väheneb.

Moe viinaga olen sama palju kursis kui enamiku teiste Eestis müüdavate viinadega. Saaremaa viina eelised on väga kvaliteetne Soome piiritus, mida me ise Koskenkorval toodame, ja tarbijate usaldus Saaremaa viina kaubamärgi suhtes. Moe viin, nagu iga teine kohalik viin, võib võtta imporditud kange alkoholi käest turuosa endale, kuid siin teeb valikud juba tarbija.

Toodang põhineb kohalikul toormel

TOOMAS VAREK,
Rakvere linnapea

Piiritusetootmine on olnud Eesti üks vanemaid tööstusharusid. Estonian Spirit annab linnale ja piirkonnale töökohti, see tähendab inimestele kindlust homse suhtes. Ettevõttes saab tööd 30 inimest. Ettevõtte võimaldab meie põllumeestel, sh mahetootjatel, oma toodangut realiseerida. Tootmise käigus tekkinud praaki kasutatakse uuesti loomasöödaks.

Kui ettevõtte hakkab kasutama lisaks kohalikule viljale ja hea kvaliteediga veele ka kohalikku taastuvenegiat, võib öelda, et valmistoodang põhineb täielikult kohalikul toormel ja energial. Taastuvenegia kasutamine annab omakorda ümberkaudsetele metsaomanikele tööd. Kohalikud inimesed ja ettevõtted oskavad seda hinnata.

aga noorematele ja jõukamatele hindudele, kes armastavad viina Sprite'i ja kokakoolaga segada.

India turule siseneda polnud ettevõtja sõnul sugugi lihtne. Kui Eestis käivitatakse säärane ettevõtte kuue kuuga, siis Indias kulus asja käima saamiseks poolteist aastat. "Indias tehakse ettevõtet põlvest põlve, pole nii, et täna teen ettevõtte, homme võtan raha välja ja ülehommene teen uue," lausub Ivanov. Tema sõnul oli alustamisel takistuseks ka sealne aktsiisimaks, mis on igas osariigis erinev. Kui Eestis piisab ärigarantiiks ettevõtte enda garantiist, siis Indias peab andma ka isikliku garantii. "Sealne ettevõtte juht, kes peab olema hindu, peab andma isikliku garantii, et kui ettevõttega midagi juhtub, siis tema maksab aktsiisid ära," räägib Ivanov. Lisaks on Indias keelatud alkoholi reklaam telekanalites. Selleks, et turul tõeliselt läbi murda, tuleks korraldada suurejooniline Bollywoodi pidu "Noh, see oleks väga tõhus reklaam, kuid üks selline pidu maksab umbes 500 000 eurot, Barclay stiilis ettevõtted saavad seda endale lubada, meie peaksime seda ikka väga kaua tagasi teenima," lausub Ivanov.

India suunal alustati tegevust 2011. aastal, tänavu otsustati konteinerite arvu kahekordistada. "See kasvab meil 100% aastas," tõdeb Ivanov.

Praegu kuumalainete käes vaevlevas Austraalias oma viinakultuuri pole ja turule sisenemine

on tänu sellele osalt lihtne ja teisalt raske. Estonian Spirit saadab esimese konteineri teele tänavu märtsis. "Leping kohaliku hulgitüübiga on sõlmitud. Umbes 900 pudelit Moe viina läheb märtsis teele," lausub Ivanov. Tema sõnul on kõrge aktsiisiga maadesse raske siseneda. Samuti ei taha ta Austraalia turu kohta midagi ennustada. Vara veel.

Nimekad kliendid hoiavad end varju. Märkimisväärse osa Moe viina klientidest moodustavad Ivanovi sõnul eksklusiivsed erakliendid Eestis ja välismaal. Üks on näiteks Genova mereröövli järeltulija, Monaco prints Albert, kes Eestis viisiidil käies nende viinaga tutvust tegi. Nüüd saadetakse tal le eraviisiliselt aastas paar kasti Moe viina.

"Noh, jah, nii see on. Saadame talle isiklikult," märgib Ivanov ja lisab, et ega erakliendid tegelikult ilmselt ei taha väga, et neist räägitakse või neid mingi kaubamärgiga seostatakse. Kuid lisaks prints Albertile on Estonian Spirit eksklusiivseid saadetisi ka Dubaisse teele pannud. "Seal on kodanikke, kes ei tohiks tegelikult alkoholi üldse tarbidagi," märgib Ivanov ja toob välja täiesti erilise pudeli, mis läheb ainult Aasia maadesse. "See pole pildivalgust kuskil veel näinud. Neile meeldib seal must ja hõbedane," lausub Ivanov musta värvi pudelit uhkelt silmitsedes.

Aruanne kolme päevaga

Statoil Fuel & Retail Eesti AS toetab majandusaasta aruande esitamise tähtaja lühendamist, põhjendades, et kiiremini esitatud aruanded aitavad kaasa majanduskeskkonna läbipaistvusele.

Firma finantsdirektori Paa-vo Siimanni sõnul teeb Statoil ettepaneku lühendada mitte-auditeeritavate ettevõtete aruande esitamise tähtaega kolme kuu

peale ning auditeeritavate ettevõtete tähtaega nelja kuu peale pärast majandusaasta lõppu.

Tema sõnul on ettepaneku eelis see, et krediiti pakkuvad müügi-ettevõtted saavad krediiditsuste langetamisel automaatselt kasutada värskemaid finantsandmeid.

Töökoormuse ning audiitor-firmade teenuse hinna tõusust Siimann probleemi ei näe. Tema

hinnangul aastaaruande valmistamine kuus kuud aega ei võta ning auditorite töökoormust on võimalik hajutada.

"98 protsenti Eesti ettevõtetest on väikeettevõtted, nende aastaaruande koostamine võtab korrektse ja ajakohase raamatupidamise olemasolul aega mak-simaalselt kaks kuni kolm töö-päeva," märkis Siimann.

ARIPA.EV

VKG ostab ABB-lt mootoreid

Järgmise kahe ja poole aasta jooksul tarnib ABB Viru Keemia Grupile neli kompressorit ja neli mootorit, mis paigaldatakse rajatavatesse õlitehastesse. Tehingu summa on ligi kolm miljonit eurot.

"Seadmed on mõeldud kasutamiseks VKG tähtsaimates arendusprojektides – Petroter II ja Petroter III tehases," märkis ABB Balti riikide elektrimasinate korrashoiuvaldkonna juht Kaarel Variksaar.

Uued seadmed varustavad tehnoloogilist protsessi vajaliku õhuhulgaga ning suurendavad põlevkiviõli tootmistahte.

ARIPA.EV

PANGANDUS

Uus jaemaksesüsteem Prantsusmaalt

Eesti keskpanga moodunud aasta septembri keskel algatatud hankele jaemaksesüsteemi ühtse euromaksete piirkonna tingimustega kooskõlla viimiseks tegi parima pakkumuse Prantsuse ettevõtte STET.

Pankadevahelised maksed hakkavad Eestis liikuma kiiremini ja muutuvad pankadele soodsamaks kui praeguses keskpanga jaemaksesüsteemis ESTA. STETi eduka käivitamise eeldus on, et uue süsteemiga liituvad kõik Eestis tegutsevad kommertspangad. Eesti Panga 28. mail 2012 välja kuulutatud rahvusvaheline hange nurjus, kuna kaks esitatud pakkumist ei vastanud tingimustele. 17. septembril algatas keskpank uue, väljakuulutamisega läbirääkimiste vormis, hanke.

RAUDTEE

Edelaraudtee reisijate arv kasvas 8%

Edelaraudtee teenuseid kasutas 2012. aastal ligi 2 miljonit reisijat, 2011. aastaga võrreldes kasvas reisijate arv 8%.

Liinide populaarsuse järjestuses oli 2012. aasta lõikes esimene Tallinn–Türi–Viljandi, mida kasutas aasta jooksul 676 699 reisijat. Järgnes Tallinn–Tartu–Valga, millel sõideti 660 338 korral. Tallinna–Narva liinil teenindati 206 268, Tallinna–Rapla liinil 193 507 ning Tallinna–Pärnu liinil 182 018 reisijat. Tartu–Koidula–Piusa liinil sõitis mullu 38 150 reisijat.

Kokku sõitis Edelaraudtee rongidega mullu 1,956 miljonit reisijat. Keskmine sõidukaugus oli mõõdund aastal 73 kilomeetrit.

VKG Soojus AS kuulutab välja hanke:

“Eelisolieritud torudest soojustrasside projekteerimine ja olemasoleva projekti muutmine”

Projekti finantseerib Euroopa Liidu struktuurifond. Hankemenetluse korraldamise eest vastutab hankespetsialist **Inna Revjakina, mob 509 9327, inna.revjakina@vkg.ee.**

Küsimused palume esitada kirjalikult hankekeskkonda aadressil **www.mercell.ee.**

Hankedokumentide ja pakkumuste esitamise tingimustega võib tutvuda elektroonses hankekeskkonnas aadressil **www.mercell.ee**

Töö kirjeldus.

Eelisolieritud soojustrasside projekteerimine: soojustrass K-87–K-58 Kohtla-Järve, Kalevi tn, umbes 280 m, Dn 200 mm. Projekteerida hoone ühenduse vahetus (sulgarmatuuri paigaldamine): Kalevi 16, Pärna 37, Olevi 29.

Olemasoleva soojustrassi K-75–K-91 projekti muutmine:

torude diameetri vahetus: K-75–K-80 lõikus: Dn 400 -> Dn 250
K-80–K-87 lõikus: Dn 350 -> Dn 250
K-87–K-91 lõikus: Dn 250 -> Dn 200

Pakkumuste esitamise tähtpäev ja kellaaeg: 1. veebruar 2013 kell 10 (elektrooniliselt aadressil **www.mercell.ee**).

30. jaanuaril ilmub Delovõje Vedomosti ja
31. jaanuaril Äripäeva lisana

Kas Sina tead, kui vana Su ettevõtte on?

Kui tegu on juubeliga, siis tähistame seda koos!

Pakume juubilaridele võimalust jäädvustada oma ajalugu/edulugu paberile. Kirjutame Teie ettevõttest loo, kujundame ja avaldame selle Juubeli erilehes, millest iga loo tellija saab oma klientidele, koostöö-

partneritele, töötajatele ja sõpradele jagamiseks 25 eksemplari.

Reklaami projektijuht: **Edvin Bürkland**

edvin.burkland@aripaev.ee, tel **667 0145**, faks **667 0200**

MIS LUGU

Estonian Air sai Taskila asemel veelgi kulukama trio? Palmér ja kaks nõunikku

ANASTASIJA TIDO
anastasija.tido@aripaev.ee

Novembris Tero Taskila asemel Estonian Airi juhatuse esimehe kohale asunud Jan Palmér tuli tööle koos kahe nõunikuga. Arvatavasti kuulab Eesti riik uuele ajutrustile veelgi enam kui endisele juhile Tero Taskilale makstud kurikuulsad 33 300 eurot.

See arvamus põhineb tõsiasjal, et Palméri kuupalk Estonian Airis on 21 500 eurot ja isegi siis, kui uued konsultandid küsiks oma teenuste eest lennunduse mõistes ülitagasihoidlikud 6000 eurot kuus, ületaks uue meeskonna töötasu Taskila palka.

Konsultantide palkamist põhjendas lennufir-

33

TUHAt eurot oli Estonian Airi endise juhatuse esimehe Tero Taskila kuupalk. Uue esimehe Jan Palméri töötasu koos kahe nõuniku palgaga võib aga seda numbrit ületada.

ma sellega, et Estonian Airis toimuvad intensiivsed muutused, millele nõunikud oma konsultatsioonidega kaasa aitavad.

Juhatuse esimees Jan Palmér kinnitas, et temaga kaasa tulnud konsultant Kjell Fredheim on töötanud suurte lennukompaniide ja regionaalsete lennuettevõtete juures. Teisel konsultandil, Mikael Wängdahlil, on seevastu laialdane töökogemus: ta on olnud nii insener kui ka mitme Rootsi lennundusettevõtte peadirektor, märkis Palmér.

Vastuseid nõunike tööülesannete kohta napib. Majandusministeerium oli asjaga päri. "Estonian Air on ka varem kasutanud ning kasutab ka edaspidi välisnõunike teenuseid küsimustes, milles enda kompetentsi napib," ütles ministeeriumi avalike suhete juht Kalev Vapper.

Ärileht Delovõje Vedomosti saatis majandusministeeriumile ja Estonian Airile infopäringu selle kohta, milliseid konsultatsioone on plaanis saa-

da, kui arvestada, et lennufirma ei kavatse laiendada, uusi lennukaid osta ega uusi liine avada; misuguste ülesannete täitmiseks siis lennufirmal endal pädevaid spetsialiste ei jagu, ning miks töötajate koondamist ja Estonian Airi muutmist kümne lennuliiniga ettevõtteks ei saanud usaldada selle endisele juhile, vaid oli vaja palgata kolm uut spetsialisti.

Majandusministeerium aga küsimustele ei vastanud. "Ettevõtte ei saa sõlmitud lepingute sisu avaldada, sest neis on andmeid meie partnerite ettevõtetevõtte kohta," märkis Vapper. Vastuste saamine konsultantidelt endalt ei kandnud konfidentsiaalsusnõuete tõttu samuti vilja.

Sooviga saada mingitki selgust, pöördus Delavõje Vedomosti Palméri poole. Viimane ei saanud aga summat nimetada, sest avalikustamise kord kehtib vaid juhatuse liikmete palkade kohta, nõunikud töötavad aga kommertslepingu alusel, mille sisu kolmandatele isikutele avalikustada ei tohi.

ESTONIAN AIRI juhatuse esimees Jan Palmér hindab oma nõunike kõrgelt. Neist ühe kohta ütles ta järgmist: "Wängdahl kogemus kuulub marjaks ära ettevõtte tagasi kindlale teele toomisel."

FOTO: ANDRAS KRALLA

raamatupidaja.ee

25. jaanuaril

Nordic Hotel Forum

Lemmiklektori loeng:

Üüri- ja rendilepingu eristamine ning võla sissenõudmine

Käsitlemisele tulevad teemad:

Üürilepingu ja rendilepingu olemus ning omavaheline eristamine:

- üürilepingu ja rendilepingu olemus ja kasutusala
- omavahelise eristamise alused
- olulisemad sisulised küsimused

Lepingust tuleneva võla sissenõudmine:

- võla olemus ja võimalik struktuur
- võla ennetamise ja ohjamise võimalused
- viivis, leppetrahv ja tagatised
- kohtumenetluse aspektid

Lektor:
OLAVI JÄNES,
advokaadibüroo
Casus nõunik

Soodushind registreerimisel kuni 18.01.2013 on 169 eurot (km-ga 202,8 eurot). Tavahind 199 eurot (km-ga 238,8 eurot).

Kiire reageerija erihind kuni 21. detsembrini on 159 eurot (km-ga 190,8 eurot).

Registreerimine veebis www.raamatupidaja.ee või telefonil 667 0411.

Projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 667 0107.

Äripäev

Savisaar ja Kofkin läksid kaebusega riigikohtusse

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Keskerakonna esimehe Edgar Savisaare ja ärimehe Aleksander Kofkini poolt prokuratuuri tegevuse peale esitatud kaebust Tallinna halduskohus menetlusse ei võtnud ja ringkonnakohus jättis määruskaebuse rahuldamata. Seetõttu esitasid kaebajad eile määruskaebuse riigikohtusse.

Mullu 18. oktoobril esitasid Savisaar ja Kofkin Tallinna halduskohtule kaebuse isikuandmete töötlemise lõpetamiseks, ebaõigete faktiväidete ümberlükkamiseks, väärtushinnangu avaldamise õigusvastasuse tuvastamiseks ja esmase õiguskaitse taotluse.

Halduskohus kaebust menetlusse ei võtnud ning advokaadid kaebasid vastava kohtumääruse

ringkonnakohtusse. Ka ringkonnakohus jättis 28. detsembril määruskaebuse rahuldamata ning halduskohtu määruse muutmata. Nii esitasidki Savisaar ja Kofkin eile ringkonnakohtu määrusele kaebuse riigikohtusse.

Savisaar ja tema esindajad, advokaadibüroo LEXTAL advokaadid Üllar Talviste ja Oliver Nääs, ega ka Kofkini advokaat Aivar Pilv ei ole kaebuse sisu ei kommenteerida soovinud.

Info puudutas Savisaare laenu-sid. Eesti Ekspress kirjutas detsembris, et Savisaar ja/või tema seotud tegelased vaidlustasid Šveitsi kohtus õigusabitaotlusega küsitud info edastamise Eesti prokuratuurile. Kõik kohtuastmed toetasid aga õigusabitaotluse rahuldamist ja oktoobri al-

guses laekus viimane osa dokumentidest Eestisse.

Septembris ilmus Tallinna linnalehes Pealinn Kofkini avaldus, kus ta süüdistas Eesti prokuratuuri laimukampaanias. "Kinnitan, et olen toetanud Savisaart ja tema ettevõtmisi ulatuses, mida olen pidanud võimalikuks ja vajalikuks. Teen seda ka edaspidi," märkis ta oma avalduses. Veel tunnistas Kofkin, et on toetanud tema, Savisaare ja mõne kolmanda isikuga seoses olnud välismaist juriidilist isikut.

Põhja ringkonnaprokuratuur saatis eelmise aasta algul Šveitsi õiguskaitseasutusele õigusabitaotluse, saamaks infot Savisaare ning tema laenuiga seotud inimeste ja firmade kohta. Savisaar laenas 2009. aastal 173 000 eurot Panama firmalt Pipa Business Corporation.

Seotus Ukraina lennunduskuningaga

2011. aasta augustis ostis Ukraina miljardär Ihor Kolomoiski kontrolli all olev Küprose firma Mansvell Enterprises Taa-ni lennufirma Cimber Sterlingu. Uue ostu juhtimine usaldati Jan Palmérile. Cimber Sterling Group AS loodi 2008. aastal, kui ühinesid Cimber Air ja pankrotis Sterling. Pärast ühinemist kavatses Cimber Sterling lõpetada odavlennud ja hakata täisjõuga tööle.

2012. aasta mais teatas Cimber Sterling pankrotist ja lõpetas

lendamise. Mõni nädal hiljem teatasid pankrotist kaks Rootsi lennufirmat, mis kuulusid samuti Kolomoiskile: Skyways Express ja selle tütarfirma CityAirline AB.

Skyways Holding ABd on juhtinud ka Palmér (aastatel 1993–2007), Palméri ajal lisanud Skywaysi aktsionäride ringi Scandinavian Airlines (SAS). 2009. aastal Skyways restruktureeriti, 2010. aastal müüs SAS oma osaluse Kolomoiski firmale Mansvell Enterprises.

Ä Ariline kolmik

Wångdahl ja Palméri koostöö mitmes firmas

SKY4U AB on registreeritud 2012. aastal ning tegeleb õhustranspordiga. Wångdahl on nõukogu liige, Palmér juhatuse esimees. **FÖRENINGEN SVENSKT FLYGINTRESSEAKTIEBOLAG** pakub reklaami ja PR-konsultatsioone. Juhtorganites on nii Palmér kui ka Wångdahl.

SVENSKA FLYGBRANSCHEN SERVICE AB nõustab finants- ja juriidilistes küsimustes. Palmér on nõukogus, Wångdahl oli nõukogus veel hiljuti.

SUMMIT AB korraldab konverentse ja üritusi. Palmér on juhatuse liige.

PALMÉR INTERNATIONAL AB pakub lennundusalaseid konsultatsioone. Juhtorganites on Jan ja Monika Palmér.

FREDHEIM INTERNATIONAL AB nõustab lennunduse ja lennutootuse valdkonnas. Firma kuulub Kjell Fredheimile. Partner on Palmér International AB.

Ä Kes on kes?

Jan Palméri, Kjell Fredheimi ning Mikael Wångdahli töökogemused

JAN PALMÉR on lennunduses töötanud üle **20 AASTA**. Suurtes rahvusvahelistes lennufirmades pole ta varem töötanud. Palméri karjäär algas **1989.** aastal Malmö Aviation AB direktorina. **1993.** a alustas ta tööd Rootsi kohalikus lennundusfirmas Skyway. **2004.** a asus ta suure regionaalse kaubavedaja Amapola Flyg eesotsa, mida juhtis 2010. aastani. **2011.** a asus ta juhtima lennufirmat Cimber Sterling, kuni firma 2012. a pankrotti läks. Praegu kuulub

talle lennundusalast nõustamist pakkuv **PALMÉR INTERNATIONAL AB**.

KJELL FREDHEIM töötas aastaid **SASI JUHTORGANITES** ja on tuntud julge kärpijana. **1986.** a sai temast SAS Intercontinentali asepresident ja peamäenedžer. **1990.** AASTAL kärpis ta efektiivsusprogrammi raames firma kulutusi 20% ja koondas 3360 inimest. Talle kuulub lennundusalast nõustamist pakkuv firma Fredheim International AB.

MIKAEL WÅNGDAHL pole varem töötanud üheski suuremas lennufirmas. Mõnda aega juhtis ta lennufirmat **AIRÅLAND**, mis lendab Mariehamni ja Helsingi vahet. FIRMAL on kaks 33kohalist lennukit. Regionaalne lennufirma **SKYWAYS**, mille peadirektor ta oli kümme kuud, läks tema juhtimise ajal pankrotti. Wångdahl on töötanud erinevates valdkondades – arvutite ja tarkvara müügist kuni kaatri- ja spordiinventari müügini.

Parts: Eesti Energiat hallaku rahandusministeerium

Majandusminister Juhan Parts jätaks elektritootja Eesti Energia rahandusministeeriumile ja valiks enda hallata ülekandevõrgufirma Eleringi.

Ministrid Juhan Parts ja Jürgen Ligi peavad paika panema riigiettevõtete Eesti Energia ja Eleringi jagamise omavahel, sest kahte energiaettevõtet ei saa valitseda sama ministeerium.

Partsi sõnul ei tohi Eesti Energia Euroopa elektri siseturu reeglitest ja Eesti seadustest tulenevalt olla samas valitsemisalas, kus on süsteemioperaator ehk Elering. "Loogiline tundub – see on minu seisukoht, me ei ole seda valitsuskabinetis arutanud –, et Elering peaks olema majandusministeeriumi valitseda, sest Eesti Energia on oma olemuselt turul tegutsev ettevõtte, vastupidiselt avalikule emot-

sioonile, et tegu on monopoli-ga. Seda peaks käsitlema finantsinvesteeringuna," selgitas Parts.

Tema hinnangul on Eesti Energia ja Eleringi puhul mõistlik, kui neil on erinevad omanikud. "Kui tootjaettevõtte või müügi-ettevõtte, nagu Eesti Energia, on 100% riigi omandis, siis ei tohiks vastutada sama minister, kes vastutab ka süsteemi haldamise ja elektrituru üldiste reeglite eest. Viimased on mõistagi majandusministeeriumi vastutusalas," märkis Parts.

Rahandusministeeriumi avalike suhete spetsialist Kristina Haavala märkis, et üks ettevõtetest tuleb viia teise ministeeriumi valitsemise alla hiljemalt 1. märtsiks. "Veel pole otsust, kumb ettevõtetest üle viiakse," märkis ta.

ARIPAEV.EE

MAJANDUSMINISTRI Juhan Partsi hinnangul peaks majandusministeeriumi valitseda jääma just Elering. FOTO: VEIKO TÖKMAN

23. jaanuaril Swissôtel Tallinnas

PERSONALITÖÖ AASTAKONVERENTS 2013

Ootused, muutused ja raskused personalitöös

8.30–9.00 Registreerimine

9.00–09.15 Avasõnad

I SESSIOON Ootused personalitöös

Tippjuhtide ootused

09.15–09.45 GoTravel juht **MATTI PRUUL**

09.45–10.15 Tippjuht, treener, konsultant **RAIN VÄÄNA**

Personalijuhtide ootused

10.15–10.45 EMT personalidirektor **TERJE KUUSIK**

10.45–11.15 Tallinna Kaubamaja teenindus- ja personalidirektor **PIRET SUITSU**

11.15–12.15 Lõuna

II SESSIOON Muutused personalitöös

12.15–12.45 Personalijuhi muutunud roll
Karjäärinõustaja ja Proeksperdi personalijuht **TIINA SAAR**

12.45–13.15 Personalijuht ja muutunud töötajad
TXT Loan, grupi personalijuht **MERJE LAASI**

13.15–13.45 Personalijuhi roll
kommunikatsioonis

LH Concept juht ja Eesti Suhtekorraldajate Liidu president **AIVE HIEPUU**

13.45–14.15 Kohvipaus

III SESSIOON Raskused ja nende ennetamine personalitöös

14.15–14.45 Raskustes ettevõtte
personalijuhi roll

HR Outsourcing OÜ juhatuse liige ja konsultant **RIINA ROHELAAN**

14.45–15.15 Raskete otsuste tegemine

MAQS Law Firm advokaat ja ajakirja Personali Praktik kaasautor **KATRIN SARAP**

15.15–15.45 Psühholoogilised ohutegurid
ettevõttes

Personalijuhtimise käsiraamatu üks autoritest ja Ragn-Sells personalijuht **KAIRE SOOVIK**

15.45–16.15 Juhi isiksuse mõju organisatsiooni
tulemuslikkusele, töö õhkkonnale ja inimeste meeleolule. Tume Triaad.
Psühholoog **MARE PORK**

16.15–16.30 Lõpusõnad

Soodushind registreerimisel kuni 16.01.2013

179 € (km-ga 214,8 €). Tavahind alates 17.01.2013

229 € (km-ga 274,8 €). Registreerimine telefonil 667 0411

või registreerimine@aripaev.ee

Projektijuht: Karit Jõgi, telefon 667 0304

Äripäev

upsteem.com

SEB

TAAVI
TARKVARA

Manpower

SINGAPUR, MOSKVA, ISTANBUL, BEIRUT, CAPE TOWN, LONDON ... JA NÜÜD TALLINNAS!

The Best of Global
Digital Marketing
Show on
31. jaanuaril
Tallinnas toimuv
unikaalne
konverentsi-
programm, mis
koosneb viimaste
aastate parimate
digitaalturunduse
tööde analüüsist.

Esineb Briti digi-
taalturunduse
ekspert
Mike Berry.

Iga case study
on analüüsi-
tud põhjalikult,
intervjueeritud
on autoreid ja
selgitatud välja
äriline edukus.
Show eesmärk on
analüüsida tööde
sisu ja tulemuslikkust,
mitte lihtsalt lõbusaid
videoid näidata.

Soodusregistreerimine
kestab 16. jaanuarini!

Toimumiskoht: Roseni Torn
aadressil Mere pst 6, Tallinn
Lisainfo: **53 079 151** või
silja@best-marketing.com

WWW.BEST-MARKETING.EE

raamatupidaja.ee

19. veebruaril

Sokos Hotel Viru

ERISOODUSTUSE AASTAKONVERENTS 2013

2012. aasta konverentsil osalejad said paljudele küsimustele vastused.

Sven Sester

Kaido Lemendik

Evelyn Liivamägi

Virve Aru

Ranno Tingas

Kaido Loor

Marko Saag

09.00-09.30 Registreerimine ja hommikukohv

09.50-10.00 Sissejuhatus

Moderator **MÄRT TREIER**

10.00-10.30 Maksupoliitika 2013 –

riigi toetus ettevõttele Riigikogu
rahanduskomisjoni esimees **SVEN SESTER**

10.30-11.15 Maksuameti tegevus
maksukuulekuse töstmisel?

Maksu- ja Tolliameti kontrolliosakonna juhataja
KAIDO LEMENDIK

11.15-12.00 Aktuaalseid probleeme
erisoodustusega maksustamisel

Maksu- ja Tolliameti maksude osakonnajuhataja
EVELYN LIIVAMÄGI

12.00-13.00 Lõuna

13.00-13.30 Lähetusega seotud
maksuprobleemid Rödl & Partner Audit OÜ
maksukonsultant **VIRVE ARU**

13.30-14.00 13.30 – 14.00 Maksuriskid:
rahalised nõuded töötajate vastu

Ernst & Young Baltic AS partner **RANNO TINGAS**

14.00-14.45 OÜ-tamine ehk juhtimisteenuse
ostmine juhatuse liikme äriühingult

Advokaadibüroo SORAINENi
partner **KAIDO LOOR**

14.45-15.30 Erisoodustusega maksustatud
kulude kohtuvaidlused Advokaadibüroo
GLIMSTEDT advokaat **MARKO SAAG**
(läbirääkimisel)

15.30-15.35 Konverentsi lõpetamine

Äripäev

Konverentsil osalemine maksab registreerudes kuni 13.02.2013
179 eurot (km-ga 214,80), alates 14.02.2013 on hind
229 eurot (km-ga 274,80). Registreerides korraga ühest
maksjaettevõttest kaks või enam osalejat kehtib lisasoodustus 5%.
Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0106 või 508 3285,
juuli.jaanemets@aripaev.ee ja **www.raamatupidaja.ee**

SOOME rahandusminister Jutta Urpilainen peab Soomele AAA-reitingu kinnitamist S&P poolt heaks uudeks, sest riigireiting mõjutab muu hulgas laenuraha hinda ja seega ka Soome rahvusvahelist positsiooni.

FOTO: BLOOMBERG

REITING

Soome jätkab euroala tugevaima reitinguga. S&P parandas ka väljavaadet

A SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Reitinguagentuur S&P kinnitas esmaspäeval Soome reitingu kõrgeimal kolme A tasemel ning muutis aasta otsa negatiivseks püsinud reitinguväljavaate tagasi stabiilseks.

Soomel on ainsana euroalal tipptasemel AAA-reiting ja ühtlasi stabiilne väljavaade kõigilt kolmelt suuremalt reitinguagentuurilt.

S&P põhjendas otsust sellega, et euroala võlakriisi lahendamine edeneb ega kujuta endast Soome majandusele enam nii suurt ohtu kui varem. Samuti eeldab agentuur, et Soome valitsus jätkab tasakaaluka eelarvepoliitika kursil.

Saksa reitingu väljavaade negatiivne. Agentuur muutis tagasi stabiilseks ka AAA-reitinguga Luksemburgi väljavaade, samas jäi tippreitinguga Hollandi reitinguväljavaade negatiivseks. Ka Saksa maa tipptasemel reitingu väljavaade on negatiivne.

Euroala riikide reitingutest sõltuvad omakorda euroala stabiilsusmehhanismide EFSF ja ESM reitingud.

Soome peaminister Jyrki Katainen on öelnud, et Soome tipptasemel reitingu säilitamine ja riigi võlakoorma kasvu peatamine on valitsuse olulisemate prioriteetide seas.

Soome rahandusminister Jutta Urpilainen kommenteeris oma blogis S&P esmaspäevast otsust kui head uudist. "See on hea uudis Soome

See on hea uudis Soome majandusele.

Soome rahandusminister Jutta Urpilainen Soomele tippreitingu kinnitamise kohta

majandusele," kirjutas Urpilainen. "Riigireitingud mõjutavad laenuraha hinda ja seega laenukulusid. Samuti mõjutab see meie rahvusvahelist positsiooni."

Lahendamist ootab hulk probleeme. Samas on nii Urpilainen oma blogis kui ka Jyrki Katainen esmaspäeval ajalehes Savon Sanomat avaldatud artiklis hoiatanud suurte Soome majanduses lahendamist ootavate probleemide eest. Nende hulka kuuluvad elanikkonna kiire vananemine, riigivõla jätkuv kasv ning struktuursed muutused Soome majanduses – nelja aastaga on Soome tööstusest kadunud 60 000 töökohta.

"Erinevatel põhjustel ei osteta neid kaupu ja teenuseid, mida me seni maailmale müüsimise, enam endisel moel," kirjutas Katainen, nimetades ühe lahendamist ootava probleemina Soome konkurent-sivõimet õõnestava kiire palgatõusu.

Ka reitinguagentuur S&P nimetab Soome majanduse nõrkuste seas rahvastiku vananemist ja töökatte puudust, mis vähendavad perspektiivis majanduse kasvupotentsiaali. Samuti pärsib majanduskasvu nõudluse mõõnamine Soome eksporditurgudel. Rahaliitu kuuludes pole Soomel ka rahapoliitika hooba, millega majandust tagant aidata.

S&P prognoosib Soomele alanud aastal 0,5% suurst SKP kasvu pärast kasvu soikumist 2012. aastal. 2014.–2015. aastal kiireneb laiapõhjaline majanduskasv 1,5 protsendile.

Soome riigieelarve defitsiit kahaneb läinud aasta 2,2 protsendilt SKPst aastaks 2015 1,3 protsendile. Võlakoorma kasv jõuab tipust läbi 57% tasemel SKPst, prognoosib S&P.

Fazeri juht lahkub ametist. Saabumas 60. sünnipäev

Fazer Grupi president ja juht Karsten Slotte teatas, et lahkub ettevõttest sellel aastal, mil tähistab oma 60. sünnipäeva.

"Perefirmas töötamine on privileeg. Ettevõtte areng on olnud kasumlik ja oleme vallutanud uusi turge. Ettevõtte on väga heas vormis, mistõttu on just nüüd õige aeg juhtimine üle anda," sõnas Slotte.

"Soovin järgnevatel aastatel

FAZER Grupi president ja juht Karsten Slotte jätkab pärast ameti erinevate ettevõtete nõukogus.

FOTO: SCANPIX

veeta rohkem aega oma perega, kuid jään aktiivseks ka äri maailmas, olles erinevate ettevõtete nõukogus," lisas ta. Slotte on Fazeris töötanud alates 1997. aastast, grupi presidendi ametit peab ta 2007. aasta novembrist.

Fazeri juhatuse algatanud uue presidendi ja tegevjuhi värbamise. Slotte jätkab kuni uue tegevjuhi leidmiseni oma praeguses ametis.

Viimase viie aasta jooksul on Fazer Grupi käive kasvanud üle 30 protsendi – 1,2 miljardilt eurolt 2007. aastal ligi 1,6 miljardile 2011. aastal. Fazeri turuosa on tugev kõigil ettevõtte peamistel turgudel.

Fazeri käibest tuleb üle 50 protsendi väljastpoolt Soomet. Fazeri toodangut eksporditakse enam kui 40 riiki.

ARIPA.EE

A Mis on mis Fazer Grupp

Pereettevõttele pandi alus 1891. aastal, kui Karl Fazer avas oma esimese kohviku Helsingis. Grupi tooteportfellis on valmistoidud, maiustused, pagari- ja kondiitritooteid. Esindused 8 riigis. Eestis annab tööd 740 inimesele.

PROJEKTEERIMINE

Projekteerijad: tööd kõigile ei jagu.

Konkurents tingib madala hinna

MARTA JAAKSON
marta.jaakson@aripaev.ee

Paar viimast aastat ehitussektorit turgutanud riiklik CO₂ kvoodi raha on selleks korraks otsas. Nüüd, kui riiklik tugi on kadunud, mõjutab see ka ehitusmahtusid - ja see omakorda kõiki seotud valdkondi, alates materjalitootjatest ja lõpetades projekteerijatega. Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liidu tegevdirektor Enno Rebane tunnistas juba eelmisel suvel, et 2013. aastalt pole midagi head oodata, sest kvoodiraha kadudes kukuvad ehituse ning ehitusmaterjalide müügi-mahud. Lahendusena pakkus ta välja ekspordile keskendumise.

Kui materjalitootjad suunavad pilgu piiri taha, siis projekteerijad oma lähitulevikku rõõmsates toonides ei kirjelda: tihe konkurents on tinginud võrreldes naaberriikidega põhjendamatult madala hinna ning kõigile tegutsemisruumi ei ole.

Eesti turg killustunud. Sweco Projekti juhatuse liige Henri Toom seletas, et Eestis on turg killustunud ning valitseb madalaima hinnaga projekteerimine. "Endiselt on probleem kasumlikkuse saavutamine ja selle hoidmine," märkis Toom, kes nentis, et mõnes valdkonnas on tööd tõesti vähemaks jäänud, kuid nad üritavad hoida nõudlusele vastavat pakumist ja käsil töödega käivet.

ASI Entec Eesti juhatuse liikme Andres Piirsalu hinnangul sõltub projekteerijate turuseis teenuse profiilist. "Üldine käivate ja tellimuste tase on mingil määral stabiliseerunud ning selgelt buumieelisel tasemel," ütles ta ja nentis, et tööde hind on jätkuvalt madalal, konkurents aga terav.

Amhold ASI tegevdirektori Arvu Mägi sõnul on Eestis viimastel kuudel avaliku sektori hange-maht projekteerimises kahanenud, ent erasektori tellimused kasvanud.

Kindlustunne hinnas. Põhjamaades hinnatakse odava teenuse asemel usaldusväärset oskustea-vet ning kindlustunnet. "Projekteerimisteenuse hind ei ole kõige olulisem kriteerium kogu ehitise kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja ekspluateerimisel," ütles Sweco Projekti juhatuse liige Toom, kes peab Eesti ja naaberriikide suuri-maks erinevuseks raamlepinguid, mis Eestis laial-dast kasutamist leidnud ei ole.

Naaberriikide ehitusturud ja projekteerimis-teenuste mahud on Amholdi juhi Mägi sõnul olu-liselt suuremad, see tingib aga ka tugevamate bü-roode kasvu. "Ilmselt Eestis suuremate ja tugeva-mate büroode käive sel aastal kasvab, nõrgematel ja väiksematel büroodel on aga ees rasked ajad," ennustas Mägi. Ta nentis, et konkurents ei ole vaid Eesti probleem, nii on ka Soome avaliku sektori hankekonkurssidel konkurents ägenenud ja kor-raga osaleb kuni 20 firmat.

Entec aga keskendub Piirsalu sõnul koduturu-le. Samas nentis ta, et ka lähiriikides on madalad tunnitasmäärad trendiks saamas.

Kvoodiraha kadumine mõjutab mahtu. Mägi hinnangul on saastekvoodi müügist saadud raha kadumine mõjutanud ka projekteerimisteenuste mahtu. "Eesti ehitusturul olid need tellimused üs-

Ilmselt Eestis suuremate ja tugevamate büroode käive sel aastal kasvab, nõrgematel ja väiksematel büroodel on aga ees rasked ajad.

Amhold ASI tegevdirektor
Arvu Mägi

Taust
Ligi 150 miljonit
eurot sai läbi

CO₂ kvoodi raha kasutamine

2011. AASTAL oli CO₂ heitme-kvoodi müügist Eestil kasuta-da veidi üle 146 485 136 euro, et teha 2012. aasta lõpuks energiasäästlikuks 480 avaliku kasutusega hoonet.

KVOODIRAHKA KASUTAMISE TINGIMUS oli, et kõik projek-tid pidid saama valmis 2012. aasta lõpuks.

ALLIKAS: RIIGI KINNISVARA AS

na olulise mõjuga. Seda eriti kütte- ja ventilatsioo-nieriala spetsialistide jaoks," märkis Mägi. Ta nentis, et viimase aastaga on kütte- ja ventilatsioo-nieriala teinud arengus suure hüppe ning oleks kah-ju, kui omandatud teadmised ning kogemused kasutust ei leiaks. Spetsialiseerunud ja tugevatel projek-teerijatel on aga tema sõnul ka masu ajal tellija-te järjekord ukse taga.

Projekteerimisettevõtete hinnangul saaste-kvoodiraha vähenemine oluliselt projekteerimist ei mõjuta. "Sweco ei ole osalenud aktiivselt saas-tekvootide rahaga tehtud hangetes, sest me suu-name oma põhiresursid mahukatele hangetele, kus on oluline projekti kvaliteet ning usaldusväär-sus," ütles Toom, kes nentis, et eelmise aasta teises pooles vähenesid oluliselt keskkonnainvesteeringud Euroopa fondist seoses toetusraha perioodi lõppemisega ning uue perioodi rahastamisotsus-te viibimisega.

Piirsalugi nentis, et keskkonna- ja infrastruk-tuuri hangetele kvoodiraha vähenemine mõju ei avalda, küll aga mõjutab konkurentsi. "Tööd ei ja-gu kõigile soovijatele," märkis ta. Piirsalu sõnul erineb projekteerijate turuseis vastavalt teenuste pro-filile, mistõttu mõnes valdkonnas on tegevus aktiivsem, teises aga languses. Languses valdkonda-

deks hindab Toom taristu- ja keskkonnavaldkonda. Mõõdukast kasvu ennustab ta aga tööstushoo-netele ja rajatistele, samuti energiavaldkonnale.

Ebakindel aasta. Toomi hinnangul on alanud aasta määramatu ja ebakindel. "Erasektori kin-nisvarainvesteeringute aktiivsus on suurenenud. Loodan, et avaliku sektori osakaal oluliselt ei vä-hene," ütles ta.

Mägi pakub projekteerimisteenuste turule väi-kest kasvu. Tema juhitud Amholdi plaanib sel aastal siseneda ka Aasia turule. Eksporditurgudel Soomes, Rootsis ja Ugandas loodab firma käivet säilita-da ja veidi ka kasvatada. "Põhiküsimuseks saab, kas suudetakse kasvatada noortest inseneridest järel-kasvu ja omandada meeletult kasvanud hindade-ga uut projekteerimistarkvara," on Mägi murelik.

Piirsalu arvates nuputavad projekteerijad ala-nud aastal peamiselt selle üle, kuidas olla veelgi tõhusamad kahanenud ja madalalt hinnatud tu-rul. "Selle aasta tööde mahtu hindame samaväär-seks eelmise aastaga. Üksikud suurhanked võivad mõnele projekteerimisfirmale aga praeguste tase-mete juures märgatavat positiivset efekti avalda-da," ütles ta ja nentis, et hangete hinnaerinevused jäävad jätkuvalt suureks.

SWECO Pro-jekti juhatuse liige Henri Toom ennus-tab alanud aastal kasvu energiavaldkonnale.

FOTO: ERIK PROZES

CERTEX Eesti OÜ
Peterburi tee 47
Tallinn 11415

ÄRILAUSE

» Janek Mäggi: Säästmine sööb majandust nagu vähkkasvaja. Seisev raha on nagu sõnik, mis põllule laotamata ja mädaneb.

Kommunikatsioonibüroo Powerhouse juht leiab, et raha on reeglina kõige väärtuslikum just täna.

ÜKS KÜSIMUS

Kommunikatsioonibüroo Powerhouse juhataja Janek Mäggi kirjutas eilses Äripäevas, et säästmine sööb majandust nagu vähkkasvaja. Kuidas kärpimisega mitte üle pingutada?

JÜRI ROSS,
Infotark ASI suuromanik ja juht

Ega sa täpselt ei tea seda piiri, kus sa võid endale haiget teha. Meie kärpisime kriisi ajal 2009. aastal. Kui varem maksis firma autosõidud kinni, siis pärast kärpimist pidi inimene ise maksma. Samuti läksime palkade kallale – juhtkonnal kärpisime 20%, keskastmejuhtidel 15% ja müüjatel ning laotöölistel 10%. Tookord lõppes see sellega, et kaks inimest lahkus. Kunagi ei tea...kui oleks lahkunud 20 inimest oleks see olnud lõök.

PIRET MINN,
Akzo Nobel Baltics ASI juht

Ma ei ütleks, et tegutsesime kriisi ajal väga paaniliselt. Kärpimine ei olnud eesmärk omaette, vaid eesmärk oli lihtsustada protsesse ja struktuure, see loobki optimaalse tulemuse ning võimaldab hakata kasvama. Me ei teinud kärpeid üleöö, sest selle asja juures on oluline jätkusuutlikkus.

HEIKI EINPAUL,
Hekotek ASI juhatuse esimees

Kui võetakse laenu või kulutatakse võõrast raha, siis peab väga täpselt olema teada, kuidas raha tagasi makstakse. Sellisel juhul on tegevus õigustatud. Kui võõras raha tagasi ei too, siis selle kulutamine meie filosoofia hulka ei kuulu. Koonerdamine ja kokkuhoid ei ole üks ja sama. Kui koonerdatakse, siis see on kahjulik, kui kokku hoitakse, siis kasulik.

LUGEJA ARVAB

» Kulda pole mingit mõtet investeerida pensionifondide vms fondide vahendusel. Mis mõtet on lasta oma raha eest osta kulda kellelgi, kes võtab protsendi ostul, igal aastal haldustasuks 1-2%, müügil jälle protsendi. Ostad ise, vara on enda käes ja kulud on null.

Kommentaart artiklile "Miks keelata kulda investeerimist?" LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetuse:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
**Seminarid, käsiraamatud,
Raamatuklubi ja infolehed:**
tel: (372) 667 0207,

faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Ainult Äripäeva paberlehe tellija
saab lugeda Eesti parimat majanduslehte digiversiooni **Internetis, iPadis ja nutitefonis.**
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetust kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võtte pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMNISTIDE KOLMAPÄEV

Igor Rõtov | Aivar Hundimägi | Meelis Mandel | Peeter Koppel | Marek Reinaas | Heido Vitsur

Õnneks andsime Arcole korvi: tasuta lõunaid ei ole olemas

Mõni aeg tagasi pakuti Äripäevale Bulgaaria reisi. Pakumise tegi börsifirma Arco Vara nimel Arcot nõustanud PR-firma. Ettepaneku tegijate huvi oli, et Äripäeva ajakirjanik käiks koos Arco Vara juhtidega Bulgaarias ning kajastaks ettevõtte sealseid arendusprojekte. Reisikulud lubati katta. Ütlesime sellest reisist ära.

Äripäevas kehtib reegel, et meie ajakirjanikud ei reisi ettevõtete kulul. Kui mõni ettevõtte teeb reisipakkumise, siis tasub toimetuse ise selle reisi seotud kulud. Selline põhimõte on oluline, sest kui kulutame toimetuse raha, siis ka küsime endalt, kas niisugune rahakulutus on otstarbekas. Kui reisid kellegi teise raha eest, kaob kriitiline meel tehtud kulu hindamisel.

Sõltumatus. Firmade kulul reisimise teema tõstatas aastaid tagasi ühe ajakirjanike soojamaa reisi tõttu. Turismifirma lootis, et selle reisi järel ilmuvad erinevates meediaväljaannetes kirjutised konkreetsest sihtkohast. See omakorda tekitab kuurordi vastu huvi lehelugejates ja nii on lihtsam konkreetset reisipaketti kaasmaalastele turustada. Täistabamus on see, kui turismifirma kulul reisir käinud sõltumatu ajakirjaniku reisikirja kõrvale õnnestuks veel sokutada reisifirma reklaam. Toona ja ka hiljem pole eri ettevõtete esindajad aru saanud, miks ei tohiks ajakirjanikele reisi välja teha ning tutvustada oma uut toodet või välismaal asuva tütarfirma tegevust.

Ka ettevõtjate kulul reisivad ajakirjanikud väitsid toona, et lennupiletite ja hotelliarve tasumine kellegi teise poolt ei vähenda ajakirjaniku sõltumatust. Ajakirjanik kirjutab sellest, mida heaks arvab, ning ta ei pea oma kirjutisi reisi finantseerijaga kooskõlastama. See argument on nõrk kahel põhjusel. Esiteks tekib ajakirjanikul reisi korraldaja ees paratamatult tänuvõlg ja keerule on säilitada kriitikameelt. Teiseks võib ajakirjanik enese teadmata sattuda reisi eest tasuja tööriistaks.

Näiteks Arco Varale oli toona väga oluline, et nende Bulgaaria arendustest Eesti meedias kirjutataks. Investeering oli suur ning positiivset kajastust oli kinnisvarafirma saanud häbiväärselt vähe. Tunneksin end aga praegu väga kehvasti, kui Äripäeva toimetuse oleks Arco Vara reisiettepaneku toona vastu võtnud.

REPLIIK

Savisaare kosmosetehnoloogia lekib

Olid kord Tallinna linnavalitsuses lõbusad ajal, mil linna-pea oli nüüdseks parteipoliitikast välja astunud Jüri Mõis ja abilinnapea nüüdseks samuti vaikseks jäänud Priit Vilba.

Reformierakondlasel Priit Vilbal tekkis idee: paigaldada bussidesse kiipkaardisüsteem. Vilba plaanidel oli ainult üks hädä: hankekonkursi tingimused olid sellised, et võita oleks saanud ainult üks firma. Mõis pidas kiipkaarte mõttetuks kos-

VILJA KIISLER
arvamustoimetaja

» Ei ole hea, kui "kosmosetehnoloogia" liiga kättesaadav on.

mosetehnoloogiaks ega toetanud ettevõtmist. Suur hulk raha pandi magama, asja ei saanud mingit, Vilba pea kohale kogunes musti pilvi rohkemgi ja viimaks sai mees ametist lahti.

Praegu ei pea Tallinna ühiskaardisüsteemi eriliseks kosmosetehnoloogiaks enam keegi, aga lekib see hüllemini kui katkine ämber. Eesti Ekspress kirjutas, kui lihtne on turvaauku tõttu teise inimese andmete ligi pääseda. Eilne EPL aval-

das, et ühiskaardile laetud raha (mittetallinlased peavad sõidu eest ikka raha maksma) on kergesti kaaperdatav.

Takkapihta tekib linnavalitsusel kõigi linlaste isikustatud sõitude kohta andmebaas. Mida sellega peale hakatakse? Keskerakondlik Suur Vend teab, kuhu keegi sõidab ja millal, see ei ole meeldiv teadmine. Mõnel juhul ei ole tõesti hea, kui "kosmosetehnoloogia" liiga lihtsasti kättesaadav on.

AIVAR HUNDIMÄGI
Äripäeva peatoimetaja asetäitja

» Kui reisid kellegi teise raha eest, kaob kriitiline meel.

SÄÄSTMINE SÖÖB MAJANDUST NAGU VÄHKKASVAJA. Kärpimise tõhususes kahtlemine on õigustatud vaid ühel juhul – kui kestlik kahanemine on välditav. Eestis see lähiaastatel võimalik ei ole, leiab Powerhouse'i juhataja Janek Mäggi. **ARCO NÕUKOGU MÜÜS ENNE KASUMIHOIATUST 93 000 AKTSIAT.** Arco Vara nõukogu liikmed müüsid enne kinnisvarafirma

möödunud reedest suurt kasumihoiatust ehk 2012. aasta 19. novembrist kuni detsembri lõpuni kokku 93 019 aktsiat. **DIVIDENDIDE ASEMEL AMPS AKTSIAKAPITALIST.** Eduka ettevõtluse eest premeeritakse end reeglina dividendidega, kuid väärt alternatiiv sellele on omanike poolt ärisse kogutud aktsiakapitali vähendamine, kirjutab Äripäev juhtkirjas.

VASTUKAJA

Rikaste maksud võivad ebaõiglust juurde tekitada

Maksuteemalises mõttevahetuses on taas kätte jõudmas astmelise tulumaksu arutamise aeg. Mõjutatuna Euroopa ja Põhja-Ameerika arengutest, tundub seekord mõttevahetuse raskuspunkt kanduvat ülituludele ja rikaste maksustamisele.

Riik ei pruugi tulu teenida. Rikaste maksude all mõistetakse kõrgema maksumäära (nt 40–75%) kehtestamist ülituludele, samuti pärimismaksu ja omandimakse. Rikaste seltskonna piiritlemine on keeruline, kuid maksustamisel peetakse üldjuhul rikasteks ühiskonna jõukamat kümnet protsenti. Rikaste maksude rakendamise esimehe küsimus on aga see, kas meie “kliimas” sellised vana Euroopa mudelid üldse toimivad. Maksu- ja tolliameti viimaste aastate statistika näitab, et umbkaudu 90% läbi viidud kontrollidest lõpeb täiendava maksustamisega. Seega töötab isegi praegune lihtne ja harjumuspäraste maksumääradega maksusüsteem siiski märkimisväärselt raskustega. Selle põhjusi on mitmesuguseid, alates ebaselgetest maksnormidest, keerulistest majandusoludest ja suhtumisest

VILLY LOPMAN
Raidla Lejnis & Norcouisi maksunõunik

”**Kui “rikkad ja ilusad” muudaksid maksudest hoidumise glamurseks, muutuks see rahvusspordiks.**

poliitikasse ning lõpetades ettekavatsetud maksupettustega. Siiski ilmestab see number ka üldist maksumoraali ehk maksumaksja ja maksuseaduse moraali lahknevust.

Kui kirjeldatud oludes olulisel määral maksukoormust tõsta, siis on äärmiselt kaheldav, kas riik üldse mingit lisatulu teenib. Teiste sõnadega on küsimus selles, kas uute maksudega ei tekitata veelgi suuremat lõhet ausa ja ebaausa maksu maksja vahel. Pealegi, kui “rikkad ja ilusad” muudaks maksudest kõrvalehoidumise gla-

murseks, siis võiks varsti ümberikupalk muutuda rahvaspordiks. Kokkuvõttes on tänast tegelikust arvestades äärmiselt kaheldav, kas rikaste maksud kõrvaldaks ebaõiglust või looks seda hoopis juurde.

Parandame süsteemi. Isegi, kui jätta kõrvale eelkirjeldatud probleem moraaliga ning eeldada, et rikaste maksud hakkavad laekuma vastavalt prognoosile, jääb alles küsimus, mida saab üldse suhteliselt väikesel seltskonnal maksutuludega riigi tasandil ära teha. Kindlasti saaks ehitada mõned lasteaiad ja koolid. Kindlasti ei saa aga rajada sotsiaalriiki ja tõsta riiklike teenuste standardeid sellisel, et see pakuks konkurentsi Euroopa parimatele.

Kokkuvõttes oleks tervitatav see, kui meie maksudebatt tegeleks kirglikult olemasolevaarendamise, mitte muutmisega. Meil on juba suhteliselt töötav süsteem, ja kui see paremini elu rakenduks, oleks riigil ka piisavalt vahendeid kvaliteetsemate teenuste pakkumiseks. Seega ei ole rikaste maksud ainus lahendus, kuid kahtlemata on see valik üks riskantsemaid.

KOMMENTAAR

Tööpuuduse ravi nõuab igas riigis ise lähenemist

Tööpuudus tõusis euroalal novembris 11,8 protsendini ehk kõigi aegade kõrgeima tasemeni. Ent kui vaadata selle suure numbri taha, siis leiab sealt täiesti erinevaid riike.

Austrias (4,5%), Saksamaal (5,4%) ja Hollandis (5,6%) on tööpuudus euroala kriisist hoolimata sama madal nagu Eestis majandusbuumi ajal. Seevastu Hispaanias (26,6%), Kreekas (26%), Portugalis (16,3%) ning veel mitmes riigis kasvas tööpuudus oluliselt.

Šokk töötas. Kahjuks jäi märkamata Eurostati tõdemus, et sügisest 2011 kuni sügiseni 2012 vähenes tööpuudus kõige rohkem Eestis, Lätis ja Leedus. Kriisi aus tunnistamine ning šokiteraapia töötas paremini kui meeletu haiguse eitamine.

Nii pole õige euroala riike ühe lauaga lüüa. On nii rasketi haigeid, terveid kui ka lootusrikkalt paranevaid patsiente. Ka haiguste põhjused on erinevad. Kui Kreekas sai kriisi alguse

HANNES RUMM
Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht

”**Euroalas on nii raskesti haigeid, terveid kui ka paranevaid patsiente.**

avalikust sektorist, siis Iirimaa ja Hispaanias löid valitsusel jalad alt vead panganduses ja kinnisvaras.

Rekordilise tööpuuduse ravimiseks on johtuvalt olukorlast vaja kasutada korraga mitut ravivõtet – nii ravimeid sisesevõtmiseks kui ka rühmateerapiat. Kõige raskemas seisus riigid peavad alustama sellest, et ise oma majandus ja tööturupoliitika efektiivselt muuta. Lühiajaliselt tähendab see pa-

ratamatult suurt tööpuudust, sest nii avalikus kui ka erasektoris on loodud lubamatult palju kõrgepalgalisi töökohti.

Kuna Euroopa riigid on vastastikkult tugevas sõltuvuses, siis teiseks on tööpuuduse leevendamiseks vaja suuremat riikidevahelist koostööd.

Kriis teeb tugevaks. Euroopa Komisjon üritab tööpuudust leevendada ettepanekutega hoida ära “kadunud põlvkonna” teket. Homme arutab Eesti valitsus ettepanekut, et iga noor peab kindla aja jooksul pärast kooli lõpetamist saama praktikavõimaluse, täiendkoolituse või riigi toetatud töökoha.

Selle sajandi alguses pilati Saksamaad Euroopa haigeks meheks. Pärast tugevat iseloomu nõudnud ravi läbimist on Saksamaa majandus nii heas vormis, et võidab maailma-meistrivõistlustel medaleid. See näitab, et kriisist saab õige teugutsemise korral tugevamana välja tulla.

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Best Sales

Aasta alguse suursündmus!

Stardikonverents: MÜÜK 2013

8. veebruaril

Kaval-Antsu talus Tallinnas Toompuiestee 23
(Von Stackelbergi hotelli konverentsikeskus)

10.00–11.45

Mis mõjutab müüki aastal 2013?

Mis toimub Eesti turul aastal 2013?

Äripäeva juht **IGOR RÕTOV**. Mis juhtub, kui...?

Kuuleme fakte nii avalikest kui anonüümsetest allikatest.

Tootmisettevõtete võimalused ja ohud aastal 2013.

A. Le Coq juht **TARMO NOOP**. Eesti tootmisettevõtete võimekus nii kodu- kui välisurgudel, on Eesti majandusele määrava tähtsusega.

Mis toimub aastal 2013?

Paneeldiskussioon: Millised väljakutsed seisavad müügiinimeste ees?

IGOR RÕTOV, MART MÄGI, MARGUS RINK, ERIK SAKKOV, JÜRI TEEMANT, TARMO NOOP

Paneeldiskussiooni võtmeküsimused:

- Milliseid müügikasve planeerivad äriorganisatsioonid aastaks 2013?
- Kas müügitöötajate palgad peaksid tõusma?
- Kas hinnamüük jätkub?

11.45–12.45 Lõuna

12.45–14.45

Kogemuslood ja õppetunnid

Millised on ohu indikaatorid – kuidas ennetada tagasilööke?

Amservi juht **MART MÄGI**. Selles ettekandes kuuleme näiteid märkidest, mis ennustavad turu liikumist. Kuidas ennustada müüki?

Kuidas seista vastu hinnasurvele?

Elisa ärikliendiüksuse juht **JÜRI TEEMANT**.

Hind on üks kõige valusam teema Eesti turul. Kuidas võita ajaloolist hinnaliidrit turul?

Telefonimüügist küllastunud turg – kas läheb hullemaks?

Eesti Energia müügidirektor **STEN ARGOS**.

Kuidas reageeris turg võimsale müügikampaaniale ja millised olid tulemused? Milline on telefonimüügi tulevik?

Kiired pöörded ja kaotatud unistused

Tallinna Lennujaama juhatusel liige **ERIK SAKKOV**. Milline on Eesti lennuliikluse ja sealt edasi turismiäri ning äriturismi tulevik?

14.45–15.05 Energiapaus

15.05–17.00

Soovitused müügitöötajatele aastaks 2013

Tulevikus müüvad ainult suhted!

Koolituskompanii treener **GUIDO PAOMEES**. Kuidas teha oma elu lihtsamaks teha ja väiksema ressursikuluga tulemusi saavutada?

Müük muutub täppisteaduseks!

JK inspiratooriumi konsultant **JAANO INNO**. Konsultatiivne müük, mis toimus hästi kümnekond aastat tagasi, ei too aastal 2013 edu!

Kas ameerikalik müük ikka müüb Põhjamaades?

Soome Aalto ülikooli müügiprofessor

PETRI PARVINEN. Põhjamaade ainus müügiprofessor esineb esmakordselt Eestis!

Aasta esimesel müügikonverentsil keskendutakse elluviimisele. Milline saab olema müük aastal 2013?

Äripäev

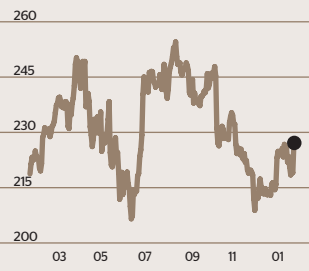
Soodushind 199 eurot + km, tavahind 240 eurot + km
Info: www.bestsales.ee
Registreerimine: aira.tammemae@aripaev.ee, telefon 6670411

TÕUSJA

Euroopa suuruselt teine rõivaste jaemüügikett näitas detsembris tugevat müüki.

H&M

227,90 SEK +3,50% ▲

LANGEJA

Olympic EG IV kvartali Balti hasartmängutulu numbrid ei meeldinud investoritele.

Olympic EG

1,79 EUR -6,28% ▼

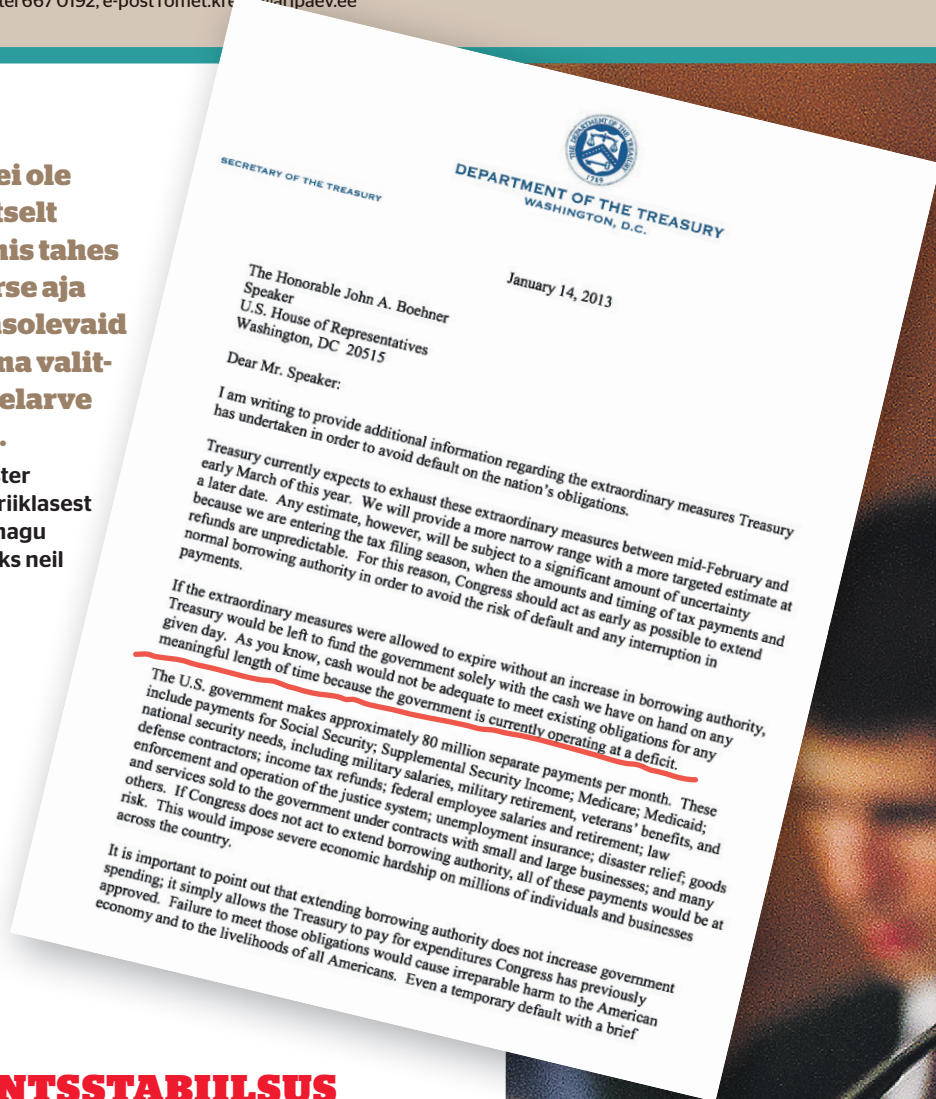
ÄRIPÄEV 16. jaanuar 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

Nagu te teate, ei ole meil adekvaatselt raha, et täita mis tahes märkimisväärse aja jooksul olemasolevaid kohustusi, kuna valitsus tegutseb eelarve puudujäägiga.

USA rahandusminister selgitab kirjas vabariiklasest Kongressi spiikrile nagu väiksele lapsele, miks neil lisaraha vaja on.

USA FINANTSSTABIILSUS

Võlalae risk.

Poliitiline
lehma-
kauplemine

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

USA võlalae teema võib kujutada endast suurimat ohtu lähiaja finantsstabiilsusele ja turgudele. Võlalae teema on tõmbamas tähelepanu. USA rahandusminister Timothy Geithner saatis esmaspäeval kirja kongressi enamuse liidri John A. Boehnerile, kus ta selgitas nagu lasteaiast, miks on halb, kui USA ei otsustada kiiremas korras võlalae tõstmist. Mõned USA kongressi enamusse kuuluvad vabariiklased näivad kauplevat maksutõusude ja eelarvekärbete üle, ähvardades kasutada USA ajutist maksejõuetust vahendina oma eesmärkide saavutamiseks.

Geithner kirjutas, et ajutiste meetmete mõju, mida riigikassa on ette võtnud, et vältida USA maksejõuetust, peaks end ammendama millalgi veebruarist keskpaigast kuni märtsi alguseni. "Seetõttu peab Kongress tegutsema varakult ja suurendama võlalae, et vältida USA maksejõuetuse riski ja maksete katkestusi," kirjutas ta.

"Kui erakordsed meetmed lõpevad ilma laenu limiidi tõstmiseta, on riigikassa jäetud valitsust rahastama vaid rahaga, mis meil on igal konkreetsel päeval," seisis ministri kirjas. "Nagu te teate, ei ole meil adekvaatselt raha, et täita mis tahes märkimisväärse aja jooksul olemasolevaid kohustusi, sest valitsus tegutseb eelarve puudujäägiga." Ta tuletas meelde, et võlaliimi suurendamine ei suurenda valitsuse kulutusi, see vaid lubab tehniliselt riigikassal maksta Kongressis eelnevalt heaks kiidetud kohustusi.

Eelarve puudujääki ei saa kärpida võlalae vormis. Selleks on eelarveläbirääkimised, millega suurejooneliselt joosti taas ummikusse detsembri lõpus, lükates kõnelusi edasi. Eelmiste kõneluste tulemus oli see, et jaanuaris automaatselt kokkuleppeta jõustumata pidanud maksutõusudest ja kulude kärpetest jõustus vähe.

"Kokkulepe ei saavutanud absoluutselt mitte midagi, et peatada meelestatud kulutamist või tekitada täiendavat maksutulu, mis oleks pidanud piirama eelarvepuudujääki," kirjutas Vultes Investment Managementi portfelliinõustaja Grant Williams.

"Ajutine lahendus ei teinud midagi USA eelarve alusprobleemide lahendamiseks," kirjutas

Economist. Mitte midagi ei tehtud jätkusuutliku heaoluühiskonna pensioni- ja tervishoiukulutuste kontrollimiseks, samuti ei liigutatud lülge USA ülikeeruka maksuseadustiku ratsionaalsemaks muutmiseks ning virtuaalselt mitte vähimatki, et sulgeda USA suurt struktuurset eelarvepuudujääki.

"See oli armetu läbikukkumine," kirjutas kahekuuliste eelmiste kõneluste kohta Economist. Lõplik kokkulepe tõstis vähem maksutulu, kui oli vabariiklaste kongressi spiiker John Boehner kord läbirääkimistel lubanud ega sisaldanud mitte midagi heaoluühiskonna reformide kärbest, milleks oli valmis president Barack Obama.

"USA demokraadid ja vabariiklased on tõestanud end sama võimetute suurte kokkulepete sõlmijatena nagu eurooplased. Mõlemad veavad kummagi partei ekstremistid ning liigselt ollakse fokuseeritud teiselt poolt järeleandmiste saavutamisele, selle asemel et töötada jätkusuutliku riigi eelarvetuleviku kindlustamiseks," kirjutas Economist.

Appi Reagani tsitaadid. Geithner hoiatas, et USA maksejõuetus suurendaks võlakulusid, hävitaks majanduskasvu ja seetõttu mitte ei väheneks tulevase eelarvepuudujääke, vaid suuren-

1,09

triljonit dollarit on prognoositud USA tänavuseks eelarve puudujäägiks. Jõustumaks maksutõusudega kogutakse täiendavalt 62 miljardit dollarit ehk mitte midagi, kommenteeris Vultes Investment Managementi portfelliinõustaja Grant Williams.

0,30

eurot aktsia kohta prognoosib Swedbank Tallinna Kaubamajale dividende. 2013. aastal peaks tänu uutele laienemistele kontserni käibe kasv kiire-nema, kuid konkurentsi tõttu võiks marginaalid veidi langeda. Pank soovitab aktsiat endiselt osta.

Usalduse kadumisel hakkavad intressid kerkima

Jim Grants Grant Interest Observerist selgitas CNBC Csesine-des, miks on võimalagi oluline. Kunagi põhines USA rahandus-süsteem kullal. Dollareid ei saa-nud trükkida juurde ilma kulla-ta, mis piiras oluliselt poliitiku-te kulutamishimu. Teine asi, mis kärbiks valitsuse kulutamislusti, on kõrged intressimäärad, mis piiraksid valitsuse võimet tee-nindada võlakoormust.

“Kuid intressimäärad on ma-dalad,” ütles ta. “Seetõttu on-gi poliitikute endi kehtestatud tehniline piirang kulutamisele võlala-e näol.”

“Ma ei kujuta ette, kus olek-sid rahaturu intressimäärad võ-lalae probleemide korral,” üt-les Grants. Ta lisas, et ei tea, mil-lal võivad intressimäärad haka-ta tõusma. “See võib juhtuda iga hetk. Ja selle põhjustaja oleks see, et turud jõuavad järelduse-le, et USA ei suuda enam oma ar-veid tasuda. Valuuta baseerub usaldusel.”

USA rahandusminis-ter Timothy Geith-ner üritab vabariik-lastest oponente ja USA avalikkust teenda, et võlala-e tõstmine ei suuren-da valitsuse kulusid.

FOTO: BLOOMBERG

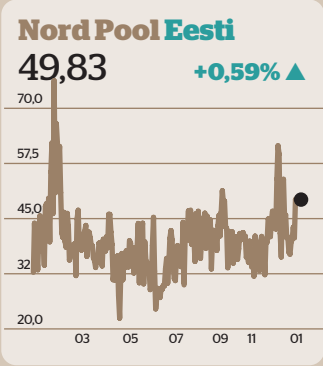
daks neid. Ta võttis kirjas appi president Ronald Reagani tsitaadi 1987. aastal peetud kõnest olu-korrast riigis. “Kahjuks viib meid Kongress järje-kindlalt maksejõuetuse äärele, enne kui kohtu-takse vastutust undega. Tulega mängimine ohus-tab valitsuse võlakirjade omanikke ja neid, kes sõltuvad sotsiaalkindlustusest ja veteranide pen-sionitest. Intressimäärad lendaksid taevasse. Fi-nantsturgudel leiaks aset ebastabiilsus ja eel-arvepuudujääk kasvaks. USA-l on eriline vastu-tus enda ja maailma ees, täites kohustusi. USA on teeninud ära reputatsiooni, olles usaldusväär-ne ja usutav – kaks asja, mis eristavad meid muust maailmast,” ütles Reagan 1987. aastal.

Idee meeldib, tegutsemine mitte. USA ajaleht StarTribune võttis väga kenasti kokku, et amee-riklastele meeldib abstraktselt valitsuse kulutus-te vähendamise idee. Nende toetus kaob, kui ju-tuks tulevad konkreetseid kärbitavad program-mid. Kell tiksüb 1. märtsi tähtaja suunas, kui jõustuvad täieulatuslikult kulutuste kärped, kui mõlemad parteid jätkavad ebamõistlikult.

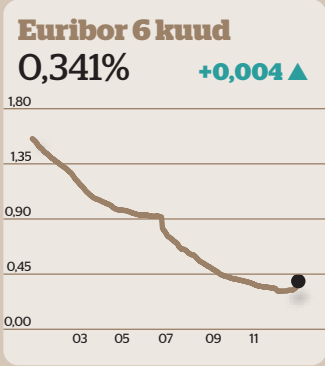
President Obama survestas esmaspäeval Kongressi. “Ameerika ei saa endale lubada debat-ti Kongressiga, kas USA peaks või ei peaks juba esitatud arveid maksuma,” ütles Obama.

ELEKTER
Eratarbijad peaks arvestama, et elektrienergia hinnale lisan-dub lepingus ka käibemaks.

VALUUTA
Euroala kriis kogub tuure: euro langeb.

INTRESS
Euroopa Keskpanga baasint-ressimäärade langetamine surub Euribori alla.

RAHA reklaam

Kommerts pankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontaktteeruge pangaga						
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50	0,70	0,90	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,25	0,30	0,35	0,60	0,70	1,00	1,20	-	200
Nordea Pank	0,10		0,15	0,20	0,25	0,55	0,65	0,80	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,50	0,60	0,70	1,20	1,40	1,70	1,90	2,10	350
DNB	0,10(7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
UniCredit Bank					Kontaktteeruge pangaga						
SEB					Kontaktteeruge pangaga						
LHV Pank					Kontaktteeruge pangaga						
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontaktteeruge pangaga				
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,70	0,55	200
Citadele Pank	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,50	1,00	1,30	1,70	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
UniCredit Bank			Kontaktteeruge pangaga				
SEB			Kontaktteeruge pangaga				
LHV Pank			Kontaktteeruge pangaga				
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaal pang. klientidele (4) kontor (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt. (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägil **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontaktteeruge pangaga

Kellogg'si helbeid, McDonald'si burgereid, Johnson & Johnsoni beebiõli ja Tiffany ehteid tunneb pea kogu maailm. Kuni 28.01.2013 saad meil raha hoiustada nii, et investeerid just neisse ettevõtetesse.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS. Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee. vajaduse korral konsulteeri spetsialistiga telefonil 613 1606.

Swedbank

VALUUTA Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▲
8,6338

EUR/RUB ▼
40,3430

Austraalia dollar	AUD	1,2653	Rumeenia leu	RON	4,3905
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,6338
Hiina jüaan	CNY	8,2837	Singapuri dollar	SGD	1,6332
Hongkongi dollar	HKD	10,3323	Suurbritannia nael	GBP	0,8303
India ruupia	INR	72,7990	Sveitsi frank	CHF	1,2358
Jaapani jeen	JPY	118,0400	Taani kroon	DKK	7,4625
Kanada dollar	CAD	1,3142	Tai baat	THB	40,0080
Korea won	KRW	1408,3600	Tšehhi kroon	CZK	25,6130
Leedu lilt	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,3623
Läti lattu	LVL	0,6972	Ungari forint	HUF	294,7200
Norra kroon	NOK	7,3995	USA dollar	USD	1,3327
Poola zlott	PLN	4,1200	Venemaa rubla	RUB	40,3430

BÖRSIKAUBAD

Kütused	15.01	Värvilised metallid	14.01
USD		USD/t	
Nafta IPE, bbl	111,25	Alumiinium LME	2103
Nafta NYMEX, bbl	93,88	Vask LME	8070
Mootoribensiin, t	980,00	Plii LME	2313
Diislikütus, t	974,00	Nikkel LME	17455
Kerge kütteõli, t	958,50	Tina LME	24950
Masuut (1% väävel), t	636,00	Tsink LME	2019
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,369		
Põllumajandus	15.01	Väärismetallid	15.01
nael = 453,59 g		USD/unts, unts = 31,103 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	154,65	Kuld COMEX	1680,28
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	504,60	Plaatina NYMEX	1693,00
Kakao NYBOT, USD/t	2248,00	Palladium NYMEX	714,95
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	210,00	Hõbe COMEX	31,23
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	461		

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

BÖRS

Tallinn	15.01
aktsia	
Arco Vara	1,330 5,56 45 973 - -4,6% 0,28 0,0%
Baltika	0,627 0,64 9 672 - -24,6% 2,58 0,0%
Ekspress Grupp	1,090 0,00 327 26,7 3,1% 0,82 0,0%
Harju Elekter	2,790 -2,11 24 647 11,6 9,4% 1,09 2,5%
Järvevana	0,574 3,24 6 108 - -0,1% 0,69 0,0%
Merko Ehitus	6,320 1,94 2 427 - -2,2% 1,01 #VALUE
Nordecon	1,250 -0,79 2 501 175,6 0,8% 1,38 0,0%
Olympic EG	1,790 -6,28 455 916 12,5 27,8% 3,47 5,6%
Premia Foods	0,642 -2,73 3 757 - -2,1% 0,62 17,1%
Pro Kapital Grupp	2,270 -1,30 5 257 - -7,2% 1,79 0,0%
Silvano FG	2,800 -2,10 78 478 17,4 11,0% 1,91 #VALUE
Tallink Grupp	0,895 -1,43 155 116 12,2 7,0% 0,85 0,0%
Tin Kaubamaja	5,900 0,00 33 486 11,2 16,4% 1,84 5,9%
Tallinna Vesi	9,440 0,43 46 389 8,7 31,2% 2,72 8,9%
Trigon PD	0,270 0,37 270 - -75,6% 0,53 0,0%
Skano Group	1,320 -2,22 528 - -4,3% 0,79 #VALUE

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius	15.01
aktsia	
Apranga	2,21 0,00 - 3,3 4,8
City Service	2,040 -1,92 9,6 1,2 11,3
Invalida	2,190 0,92 - 1,0 -
Linasa Agro	0,585 -0,34 3,6 0,9 -
Snaigle	0,501 -2,72 - 1,8 -
TEO LT (Telekomas)	0,795 -1,12 13,3 2,1 7,3

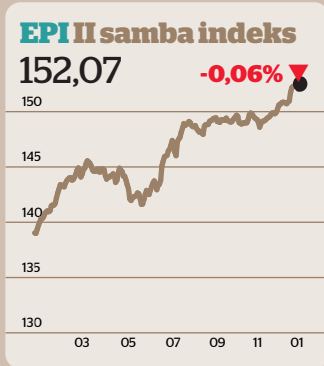
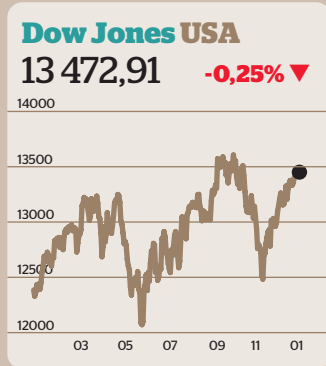
Helsingi	15.01
aktsia	
Elisa Comm.	16,88 0,00 12,2 3,3 7,7
Finnair	2,86 -4,03 - 0,5 -
Fortum	14,12 -0,70 10,2 1,3 -
Neste Oil	10,13 -1,65 - 1,0 3,5
Nokia	3,44 -0,12 - 1,6 5,8
PKC Group	16,28 -0,43 11,6 2,1 3,7
Stockmann	13,69 0,29 19,2 1,2 3,7
Stora Enso	5,22 -0,67 13,0 0,7 -
UPM Kymmene	8,84 -0,73 13,8 0,6 6,8
YIT	15,52 0,39 11,9 2,0 4,5

Palju õnne!

Ellen Lindström
16. jaanuar (sünd 1933)
töötanud Sädemes, Noorte Häälēs,
Nõukogude Õpetajas ja Eesti Kommunistis

Eesti Ajalehtede Liit õnnitleb

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 16. jaanuar 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

24. jaanuaril

IGAPÄEVAKEELE KASUTAMISE NÄPUNÄITEID

Kuidas kirjutada tekste hästi ja õigesti?

Koolitus annab:

- oskuse tähele panna trükkisõnas ja elektroonilises pressis levinud keelevigu ning sõnastushälbeid
- arusaamise, kuidas tekst ja mõte omavahel haakuvad
- võimaluse ise vigu leida ja parandada
- oskuse ennast täpselt ja hästi väljendada ning vigu vältida
- teadmised, mida saad kohe kasutama hakata.

Koolitus on suunatud kõigile, kes iga päev kirja teel suhtlevad ja vastutavad ettevõttes kirjalike või suuliste tekstide koostamise eest.

Koolitaja on keeleteimetaja **HELVE HENNOSTE**

Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Koolituse hind on **229 eurot** (+ km).

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**,

e-posti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee

või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

Äripäev

toostusuudised.ee

29. jaanuaril

Radisson Blu Hotel Olümpias

SEMINARI FOKUSES ON ERINEVATE TOORAINETE HINNATRENDID JA TUNTUD EESTI ETTEVÕTTED JAGAVAD TOORAINETE HANKIMISEGA SEOTUD KOGEMUSI.

Päevakava:

09.30-10.00

Registreerimine ja hommikukohv värskes Äripäevaga

10.00-10.10

Seminari avamine

10.10-10.50

Millised komponendid mõjutavad lähiajal elektrienergia hinda?

Eesti Energia energiakaubanduse direktor **MARGUS VALS**

10.50-11.30

Millised riskid kujundavad vilja ja metallide hindu maailmaturul.

LHV Panga majandusekspert **HEIDO VITSUR**

11.30-12.15

Nafta ja kütuste hinna kujunemine maailmaturul, hindade prognoos ja riskimaandamise võimalused erinevate finantsinstrumentide näol.

Nordea panga peaökonomist **TÕNU PALM**

12.15-13.15

Lõunapaus

13.15-13.55

Erinevused toorainete hankimisel ja hinnaläbirääkimistel: rahvusvahelisse gruppi kuuluv ettevõtte versus kohalik tegija.

AS Kalev operatsioonide direktor **TARMO VIRKUS**

13.55-14.35

Toormaterjali hinnamõju tarneahelas ja selle seosed erinevate sidusüksustega, Ensto Oy näitel.

AS Ensto Ensek hankeosakonna juhataja **KERTTILY GOLUBEVA**

14.35-15.15

Toorainehindade ja teiste sisendite mõju tootmisettevõtte hinnakujundusele ASi Saku Õlletehas näitel.

AS Saku Õlletehas müügidirektor **JAAN HÄRMS**

15.15-15.20

Seminari kokkuvõte

Äripäev

Seminari **soodushind** kuni 22.01.2013 registreerudes 169 eurot (km-ga 202,80 eurot).

Hiljem registreerujatele 199 eurot (km-ga 238,80 eurot).

Info ja registreerimine telefonil 51 69 747 või

e-posti aadressil raigo.neudorf@aripaev.ee

www.toostusuudised.ee

Radisson BLU
HOTEL OLÜMPIA, TALLINN

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,33	3,45	3,38	-	4,14	22,25	4,81	-7,07	13 267 153
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,33	13,33	13,33	-	2,04	13,07	6,94	-	4 821 200
Avaron Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	10,54	10,54	10,54	-	-	-	-	-	5 239 017

Compensa Life

11.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,35	-	3,00	22,20	13,00	3,80	4 943 251
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,84	-	0,40	6,90	5,10	-	483 486

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 30.11.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 30.11.2012.

Danske Capital AS

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,95	0,96	0,96	1,07	0,18	7,94	3,38	2,38	10 517 567
Danske Pension 50, EUR	1,10	1,11	1,11	1,51	0,60	8,30	3,43	2,04	142 023 750
Danske Pension Intruss, EUR	0,87	0,88	0,88	0,61	-0,26	7,05	3,27	3,35	3 283 794
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,38	1,41	1,39	7,97	1,18	10,99	6,37	3,27	2 950 365
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intruss Pluss, EUR	0,75	0,77	0,76	2,82	-0,14	7,84	3,29		181 374

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,91	0,92	0,92	0,01	-0,07	5,35	3,50	4,14	8 534 859,18
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,09	1,10	1,10	1,87	0,64	8,12	3,58	1,05	39 291 253,18
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,62	0,62	0,62	-	1,19	7,77	-	-	1 393 700,19
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,84	0,85	0,85	2,06	0,87	9,51	-	-	475 903,75
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,88	0,89	0,89	2,77	1,20	10,24	-	-	523 906,66
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,83	0,84	0,84	3,72	1,74	9,51	-	-	541 010,57

LHV Varahaldus

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,37	1,38	1,38	2,04	1,20	12,47	6,36	4,43	156 737 601
Pensionifond M, EUR	1,10	1,11	1,11	1,38	0,70	11,10	5,63	6,02	24 332 727
Pensionifond S, EUR	1,17	1,18	1,18	0,79	0,29	9,27	4,87	7,64	35 893 388
Pensionifond XL, EUR	1,16	1,17	1,17	2,23	1,60	13,40	6,10	4,22	36 099 143
Pensionifond XS, EUR	1,08	1,09	1,09	0,72	0,14	9,46	5,26	7,41	8 283 554
Täiendav Pensionifond, EUR	1,28	1,30	1,30	7,79	1,62	13,66	6,35	2,41	4 634 553
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,64	8,73	8,73	12,93	6,37	21,00	12,19	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,52	5,58	5,58	13,00	6,37	21,00	12,18	-	4 259 159
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,24	8,32	8,32	14,92	2,78	10,44	1,51	-3,37	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,26	5,32	5,32	14,92	2,78	10,44	1,50	-	1 376 544

Nordea Pensions Estonia

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,92	0,93	0,93	2,23	1,37	8,17	5,12		47 383 930,77
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,74	0,75	0,75	2,84	1,78	8,4			5 050 434,52
Nordea Pensionifond B, EUR	0,88	0,89	0,89	1,51	0,73	8,93	4,9		10 420 830,46
Nordea Pensionifond C, EUR	0,81	0,82	0,82	0,66	-0,44	5,85	3,51		1 960 523,89
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,09	1,11	1,10	12,17	2,57	10,2	6,29		3 085 519,66
Nordea Pensionifond Intruss Pluss, EUR	0,70	0,71	0,71	0,00	0,22	7,39			474 706,80

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesi@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

1706,8

dollarini untsist ehk viimase kolme kuu kõrgeima tasemeni tõusis eile plaatina hind, kuna autotööstusele kriitiliselt vajalikku metalli ähvardab pakkumise puudus. Ühtlasi muutus plaatina taas kullast kallimaks.

Michael Dell: Jah!

Arvutifirma suuromaniku vastus analüüsifirma Sanford C. Bernstein 2010. aastal toimunud konverentsil esitatud küsimusele, kas ta on mõelnud ettevõtte börsilt äraviimisele. Sel esmaspäeval levisid börsil aga tugevad kuuldused, et 25 aastat börsil olnud Dell võibki end erakätesse müüa. Aktsia hüppas kuulujutu peale 13%. Dell ise keeldus kuulujuttu kommenteerimast.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	114,17	113,60	113,60	-	0,53	7,31	-	-	-
Konservatiivne, EUR	111,42	110,32	110,32	-	0,93	3,59	-	-	-
Tasakaalustatud, EUR	110,49	108,86	108,86	-	1,12	1,41	-	-	-
Progressiivne, EUR	104,78	102,73	102,73	-	1,29	-1,59	-	-	-
Agressiivne, EUR	109,02	106,89	106,89	-	1,27	-1,13	-	-	-
Investeeringusportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income, EUR	139,79	139,10	139,10	-	0,63	8,38	5,16	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	121,90	119,51	119,51	-	1,39	-6,96	2,02	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	106,66	104,57	104,57	-	0,99	4,48	-0,28	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	135,92	133,25	133,25	-	0,71	0,91	0,28	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	151,68	148,71	148,71	-	1,27	7,74	0,94	-	-

Swedbank Investeeringufondid AS

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,80	0,80	0,80	1,87	-0,39	6,00	3,38	1,19	41 764 825,00
Pensionifond K2, EUR	0,88	0,88	0,88	3,31	0,23	8,37	4,36	-0,23	153 960 568,73
Pensionifond K3, EUR	1,02	1,03	1,03	5,97	0,76	9,95	5,51	-0,70	385 097 810,66
Pensionifond K4, EUR	0,75	0,76	0,76	9,88	1,11	11,25	-	-	29 836 239,46
Pensionifond V1, EUR	1,18	1,20	1,19	4,37	0,36	10,82	5,02	-1,04	9 443 850,92
Pensionifond V2, EUR	0,90	0,92	0,91	7,51	1,28	11,61	5,73	-2,82	17 201 322,83
Pensionifond V3, EUR	1,04	1,06	1,05	12,17	2,02	11,96	5,54	-5,60	33 707 385,99
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,90	4,00	3,94	20,34	1,81	-3,46	-7,79	-17,91	5 687 864,84
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,55	8,76	8,63	23,92	1,61	38,38	3,53	-18,40	28 723 877,35
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,40	3,48	3,43	24,26	3,27	27,67	-5,24	-24,06	7 944 964,49
Fondifond 100, EUR	9,65	9,89	9,75	14,98	1,88	11,55	4,99	-5,14	61 624 769,57
Fondifond 30, EUR	11,01	11,29	11,12	5,91	0,65	10,95	4,41	0,04	14 184 040,82
Fondifond 60, EUR	10,48	10,74	10,58	9,84	1,26	11,65	5,11	-2,34	51 502 123,38
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,23	15,61	15,38	24,45	1,02	6,86	2,94	-11,33	52 160 608,90

AS SEB Varahaldus

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,721	0,728	0,728	2,85	1,09	6,59	-	-	8 506 220,22
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,901	0,910	0,910	0,83	-0,27	5,10	3,67	4,43	53 137 406,14
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,820	0,828	0,828	1,01	0,30	4,06	2,80	-	12 387 365,56
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,945	0,954	0,954	1,63	0,63	5,99	2,99	-2,40	260 909 167,65
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,893	0,911	0,902	13,06	1,39	8,64	4,10	-4,67	13 505 923,86
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,124	1,147	1,135	3,92	0,18	4,99	3,19	-1,43	10 290 725,66
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,993	7,134	7,064	11,23	1,390	10,050	5,130	-7,000	4 002 126,22
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,343	8,512	8,428	7,76	0,490	8,460	4,440	-5,170	5 987 012,23
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,594	10,808	10,701	3,52	-0,020	10,280	4,620	0,210	1 109 721,47
SEB Ida-Euroopa Völakirjafond A, EUR	13,069	13,069	13,069	5,30	-0,670	17,020	8,630	5,090	65 620 350,36
SEB Kasvufond A, EUR	6,713	6,849	6,781	22,09	1,810	25,800	1,560	-6,990	13 842 673,08
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,502	1,502	1,502	2,90	-0,200	11,280	5,240	4,800	447 970 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	128,594	128,594	128,594	2,96	-0,530	3,270	5,410	-	157 650 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	129,369	130,663	129,369	3,88	1,100	13,290	-	-	1 916 670 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,270	1,270	1,270	0,17	0,080	-0,240	0,000	-	55 800 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	104,410	105,454	104,410	-	1,110	-	-	-	265 660 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	104,623	104,623	104,623	-	0,710	-	-	-	166 580 000,00
SEB Strategy Growth Fund	104,456	105,501	104,456	-	1,730	-	-	-	191 580 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	103,372	104,406	103,372	-	1,230	-	-	-	282 930 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,879	2,937	2,908	20,18	2,110	26,710	3,450	-5,200	145 070 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,577	2,629	2,603	16,53	2,560	5,940	-1,670	-7,990	69 110 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,822	10,020	9,921	25,03	2,670	4,120	1,560	-4,320	276 000 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindude saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 31.11.2012.

Trigun Funds

14.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	88,63	91,34	90,44	16,18	5,65	-10,94	-19,44	-	2200 306
Balkani Fond, EUR	13,00	13,46	13,19	17,47	2,77	38,46	-0,30	-14,19	7 088 588
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	173,31	178,62	176,85	18,18	6,74	20,49	1,21	-	4 469 279
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	13,22	13,69	13,43	19,99	4,06	20,91	-4,29	-12,89	1906 704
Uus Euroopa Fond, EUR	20,70	21,44	21,02	13,37	3,13	26,17	11,36	-3,99	16 680 184
Venemaa Top Picks Fond, EUR	20,71	21,45	21,03	23,43	1,29	3,87	10,19	-1,04	9 923 401

APP

KONVERENTS

24.01

Sokos Hotel Viru

Konverentsi soodushind kuni 15. jaanuar (k.a) on 179 eurot (km-ga 214,80 eurot) Hind alates 15. jaanuarist on 269 eurot (km-ga 322,80 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus.

Lisainfo ja registreerimine telefonidel 667 0020 ja 56 99 2025, projektijuht Liina Lilleniit või www.seminar.aripaev.ee

Viimast päeva soodustuspood 179€

Konverents loob selguse, kas, miks, millal ja kellele on mobiilirakendus võimalik, vajalik ning kasulik. Anname ülevaate, kuidas APPe luuakse, arendatakse ja turundatakse. Räägime kogemuslugusid ja näitame olemasolevaid edukaid rakendusi. Päeva lõpuks läheb kuulaja ära teadmisega, kas app on tema äri edule kaasaaitaja või mitte.

MOBIILIRAKENDUSTE VÕLUD JA VÕIMALUSED

09.50 - 10.00 Moderatori avasõnad

10.00 - 10.45 Mobiilne veeb ja mobiilirakendus ehk APP – kellele, miks ja millal?

Edicy tegevjuht ja disainer TÕNU RUNNEL

10.45 - 11.15 APPI olulisim osa – kasutusmugavus

AppTanker tegevjuht MARTIN MÄGI

11.15 - 11.45 APPI teenimisvõimalused ehk makselahendused

SEB e-panganduse juht ANDRES MEENSALU

EMT kommunikatsioonijuht LAURI TOOMSALU

11.45 - 12.45 Lõuna

12.45 - 13.15 APPI turundamine ja selle kulukus

Solaris Kino turundusjuht TANEL TATTER

13.15 - 13.45 APPI arendamine ja jätkusuutlikus

AppTanker arendusjuht MART ROOSMAA

AppTanker tegevjuht MARTIN MÄGI

13.45 - 14.15 APPI turvalisus

Digi peatoimetaja HENRIK ROONEMAA

14.15 - 14.45 Kohvipaus

14.45 - 15.45 Töötavad lahendused

CardSlash GERT DRUI

SeeMe JÜRI TARKPEA

Telema KLAIRE KUUSK

Qminder MARKKO KARU

15.45 - 16.15 EMT appmiljonär casestudy

EMT

16.15 - 16.30 Konverentsipäeva lõpetamine

LAURI TOOMSALU

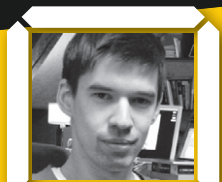
MART ROOSMAA

JÜRI TARKPEA

GERT DRUI

TÕNU RUNNEL

ANDRES MEENSALU

MARTIN MÄGI

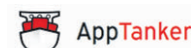
TANEL TATTER

MARKKO KARU

Aripäev

Koostööpartner:

Innovatsioonipartner:

John Sculley: Apple peab põhjalikult üle vaatama oma pakkumisahela, et viia end vastavusse arenevate turgude nõudlusega odavamate nutitelefonide järele.

Endine tehnoloogiafirma juht annab Apple'ile nõu, kuidas konkurentide pealetungis ellu jääda. Eile õhtul langes Apple'i aktsia esmakordselt viimase üheteistkümne kuu jooksul allapoole 500 dollari joont.

TÕUSJAD

Stonesoft

2,55 EUR

+8,51%

H&M

227,90 SEK

+3,50%

Vopak

49,70 EUR

+2,52%

Olvi

21,56 EUR

+2,33%

Dell

12,56 USD

+2,18%

Carlsberg

562,50 DDK

+1,53%

↑ Delli aktsia jätkas eile tõusu, tiivustatuna spekulatsioonist, et erakapitaliinvestorid on huvitatud firma börsilt äravimisest.

Olympicu aktsia 17 kuu suurim hinnalangus

Eile hommikul Baltimaade neljanda kvartali hasartmängutulude kasvu aeglustamisest teatanud kasiinofirma Olympic EG aktsiat tabas korralik tagasilöök. Sellist

päevalangust nagu eilne 6,3% pole aktsia viimase 17 kuu jooksul veel näinud. Samas tuleb tunnistada, et tegemist oli tõenäoliselt pigem kasumivõtuga, kuna alles päev varem lõpetas aktsia kõrgeimal tasemel pärast 2008. aasta septembrit.

Aktsiaga kauplemine oli samuti väga vilgas (255 tehingut), kuid suuri kokkulepituid plokktehinguid turul ei tehtud ning peamiselt olid kauplejateks väikeinvestorid.

Kasiinofirma auditeerimata hasartmängutulud ulatusid neljandas kvartalis Baltimaades 22,2 miljoni euroni, mida on 5,2% enam kui aasta eest. LHV vanemanalüütiku Kristo Oidermaa sõnul ootas pank kasiinofirmale Baltimaades küll 0,8 miljoni euro võrra suuremat hasartmängutulu, kuid erinevus võrreldes prognoosidega tuli siiski vaid Läti üksusest. Samas on selgelt näha Olympicu kasvukiiruse pidurdumist. 2012. aasta esimese üheksa kuu jooksul ulatus müügi kasv Baltimaades veel 13,1 protsendini.

Olympicu käibe kasvu pidurdumist võib pida loomulikuks. Ilma uusi kasiinosid avamata ei tundu viimastel aastatel näidatud 10–15% kasvutempo enam jätkusuutlik. Kasiinofirma puhul on oluline pigem hakata jälgima, kuivõrd kasumlikult ta suudab taas laienema hakata.

Kuna alles 2012. aasta kolmandas kvartalis suutis Olympic hoida analüütikute sõnul kulusid tugevalt kontrolli all ja näidata väga head rentaablust, pole põhjust arvata, et kvartaliga on olukord kasumlikkuse osas väga muutunud. Küll aga võib kasumit mõjutada kullainvesteeringu ümberhindlus. Kui kasiinofirma viimases kvartalis kullaga ei kaubelnud, võib särava metalli 7,8% kvartaalne hinnalangus tähendada ligi miljonieurost investeeringu allahindlust.

Mõnevõrra võib aktsia hinda pidurdada ka see, et väärtipaber on jõudnud pankade hinnasihtide vahetusse lähedusse (Swedbanki siht 1,95 eurot ja LHV-l 1,85–2,05 eurot).

Kasiinofirma 2012. aasta kasuminumbreid peavad investorid ootama 27. veebruarini.

A RAIVO SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

”Mõnevõrra võib Olympic EG aktsia hinda hakata pidurdama asjaolu, et hind on jõudnud rallida analüütikute hinnasihtide juurde.

A TULEMUSED

Premia Foodsi käive jäi miinusesse

Premia Foodsi neljanda kvartali auditeerimata konsolideeritud käive oli 19,6 miljonit eurot, vähenedes aastatagusega võrreldes 1,8%. Kaheteistkümne kuu kokkuvõttes ulatus müügi käive 86,4 miljoni euroni, mis jäi aasta varasemast tulemusest maha 2,1% võrra.

2012. aasta veebruaris prognoosis toiduainetootja veel 93,5 miljoni eurost käivet.

Jäätisesegment jäi 12 kuu kokkuvõttes 2011. aasta tulemusele alla 5% võrra, mis arvestades jäätise peamisel müügiperioodil ehk teises ja kolmandas kvartalis kõikidel sihtturgudel valitsenud ebasoodsat ilma oli ettevõtte sõnul pigem positiivne tulemus.

Kõige rohkem jäi ettevõtte rahule külmutatud toodete segmendiga, mis näitas 8,7% käibe kasvu.

Kõige kehmini läks kala ja kalatoodete sektoril, mille käive vähenes toorkala hinna languse tõttu 8,6%.

Täpsete käibe- ja kasuminumbritega tuleb ettevõtte välja veebruari viimasel nädalal.

A PROGNOOS

Microsofti tahvel valmistab pettumust

Microsofti majandusaasta teise kvartali puhaskasum tuleb varem loodetust väiksem, sest personaalarvutite ja ettevõtte uue tahvelarvuti Surface'i nõudlus on jäänud nõrgaks, vahendas Bloomberg.

UBS AG analüütiku Brent Thilli hinnangul väheneb möödunud aasta oktoobris turule tulnud Surface'i müük poole võrra ehk ühe miljoni ühikuni perioodil, mis lõppes detsembris. Thill vähenendas ettevõtte aktsiatulu prognoosi nimetatud kvartaliks 8 sendi võrra ehk 76 sendini.

Microsoft vähendas esialgu tahvelarvuti müüki umbes 60 oma poeni. Surface ei suutnud Apple'i iPadilt ega Google'i Androidi tarkvara kasutavatel konkurentidel kliente üle meelitada. Thilli hinnangul peaks Surface'i äriversioon müügile jõudma jaanuaris ning sellelt oodatakse paremat konkureerimist iPadiga.

30. juunil lõppeva majandusaastaga peaks Microsoft saama UBSi andmeil müüdud 2,5 miljonit tahvelarvutit.

LANGEJAD

Finnair

2,86 EUR

-4,03%

Banco Santander

6,39 EUR

-3,49%

Erste Group

25,84 EUR

-2,78%

RBS

354,50 GBp

-2,74%

Baidu

110,25 USD

-2,12%

Apple

491,22 USD

-2,10%

↓ Kuulujutt, et Finnairi juhatuse esimees läheb teist Soome börsifirmat juhtima, langetas eile lennufirma aktsiat.

ÄRIPÄEVA KOOLITUSED

23.–24. jaanuaril

PROJEKTIJUHTIMINE EHITUSVALDKONNAS

Kuidas tagada tulemuslik projektijuhtimine ehitusettevõttes?

Koolitaja on **TIIT VALM**

Koolituse hind 479 eurot+km

13.–14. veebruaril

TOOTMISE JUHTIMINE JA PLANEERIMINE

Kuidas suurendada efektiivsust tootmisettevõttes?

Koolitaja on **JAAC LAVIN**

Koolituse hind 479 eurot+km